

RESSO

DE CAMPOS

* ENTREVISTAS A GORI MIR, A TOMEU PROHENS I A JAUME BENNASAR

* EL GRIP DE L'ANY 18 A CAMPOS

* LES BENEÏDES DE SANT ANTONI I SA RUA, EN FOTOS

* EL CICLISME A CAMPOS
(Anys 1954 - 59)

* EL NOSTRE TERME SEGONS ELS OCELLS

Nova secció col·leccionable

RESSÒ

Revista mensual
ANY 1
Gener 1989. Núm. 6

Edita: Obra Cultural Balear de Campos
Informació i correspondència:
Apartat de Correus núm. 40 - Campos

Coordinador: Joan Adrover i Mascaró
Coordinador fotografia: Fotos Vidal

Col·laboradors:

Pere Adrover
Miquel Adrover i Montserrat
Miquel Adrover i Mascaró
Xesc Adrover
Damià Andreu Verger
Toni Amengual
Sebastiana Ballester
Tomeu Barceló
Francesc Blasco
Tomeu Burguera
Pilar Cerezuela
Sebastià Covas
Joan d'es Cafè
Damià Huguet
Joan Juan Pons
Clementina Kokkelink
Josep Lladó
Jaume Lladó
Cosme Mas
Magdalena Mas
Julià Mascaró
Miquel Monserrat
Pere Ollers
Magdalena Rigo
Miquel Roig
Antònia Serra
Antònia Sitjar
Núria Vives

Foto Portada: Foto: Vidal

Subscripció: 1.900 ptes. anuals
Peus d'aquest exemplar: 175 ptes.

Depòsit legal: PM.951-1.988

Imprimeix: Informacions Llevant, S.A.
Tel. 55 03 28

L'equip de Ressò vol posar de manifest, una vegada més, que només s'expressa la seva opinió als articles signats per la Redacció i per l'Editorial. Els altres són d'exclusiva responsabilitat dels autors, que exerceixen el dret constitucional de la llibertat d'expressió mitjançant la Revista RESSÒ.

Avanç del n.º 8.....	2
Editorial.....	3

LOCAL

* Lletres a la tieta.....	4
* Coses que pasen.....	5
* Els arbres urbans.....	5
* Cartes dels lectors.....	5
* La Sala tomarà gran.....	6
* Sant Blai canvia la festa.....	6
* Unes imatges d'ahir.....	7
* Entrevista Gori Mir.....	8
* Pel seu nom els conèixerem.....	11
* Batec.....	11
* Notes d'Església.....	12
* Entrevista Jaume Bennasar.....	14

OPINIÓ

* La qüestió nacional.....	15
* Imatges de Sant Antoni i Sa Rua.....	16

CULTURA

* Nou llibre de Gori Mir.....	18
-------------------------------	----

SALUT

* El grip de l'any 18.....	19
* Medicina Mágica.....	22
* Plà focal.....	23
* Nova etapa del Club d'Esplai.....	24

ESPORTS

* Basquet.....	25
* Excursionisme a cavall.....	25
* Entrevista Tomeu Prohens.....	26
* ULCA.....	27
* El ciclisme a Campos.....	28
* Escacs.....	30
* Pàgina Infantil.....	31
* Demografia.....	31
* El nostre terme segons els ocells.....	32

Nota

Benvolgut Lector:

L'equip que duim a terme la revista RESSÒ hem pensat de treure a llum unes tapes per enquadernar els números de la revista apareguts dins 1988. Naturalment, no ens podem arriscar que el projecte sigui un fracàs econòmic, i així hem decidit consultar els lectors sobre l'interès que puguem tenir per aquest projecte. Per això, l'agraïrem que posassis una creu a la següent enquesta, expressant-nos la teva opinió sobre el tema.

- ☐ M'interessarien unes tapes senzilles.
- ☐ M'interessarien unes tapes de qualitat.
- ☐ No vull enquadernar les meves revistes.

Pots enviar la teva resposta a l'apartat de correus núm. 40 de Campos o entregar-la a qualsevol dels col·laboradors de RESSÒ, abans de dia 15 de març. Gràcies anticipades per la teva ajuda. Aprofito per saludar-te el coordinador de RESSÒ:

P.D.: Aprofito per recordar-te que tens la possibilitat d'adquirir els números endarrerits que encara no tinguís.

AL NUMERO DEL MES DE MARÇ PODREU LLEGIR, A MÉS DE LES SECCIONS HABITUALS:

- * La caça a Campos (IIª part).
 - * Els additius a l'alimentació. Què menjam i beven?.
 - * El personatge del mes: Miquel Coll i Pujades «de Son Durí» (pilot d'aviació).
 - * La U.P.M. denuncia: descontrol sanitari de les aigües brutes de Campos.
 - * Què ha de fer respectar les normes urbanístiques a Campos?.
- Demanam disculpes per la no inclusió -així com anunciàrem a l'AVANÇ del mes de gener- dels dos primers treballs (caça i additius) al present número.

Conservar i protegir els edificis que tenen un valor històric i arquitectònic és un signe propi de pobles cultes i civilitzats. Exemples en trobaríem arreu per tota Europa. I aquests pobles, aquestes ciutats, no per això s'han despreocupat del seu benestar social i econòmic. Al contrari, han procurat compaginar l'amor i aprecio que senten per allò que és història pròpia i ben arrelada, amb el millorament de les infraestructures necessàries per assolir el progrés a què han arribat.

A Campos, a la nostra vila, tenim una oportunitat única de demostrar als externs i a nosaltres mateixos, que els campaners no renegam d'allò que és ben nostre, d'allò que és un record permanent de l'antigor d'aquesta vila, d'un edifici que ha vist passar segles al carrer Amer, que ha estat testimoni de la nostra història. Estam parlant, és clar, de Ca'n Pere Ignasi. Edifici abandonat per la burocràcia municipal, roman desconegut quin serà el seu futur, si és que té futur.

Un bon dia, fa ja una partida d'anys, l'Ajuntament decidí que calia esfondrar-lo per instal·lar, en el solar que hi quedàs, la plaça del mercat. Les màquines se'n varen dur d'enmig les parets del pati, i ja anaven a mossegar la resta de la casa, quan es sentiren veus de gent enamorada de Campos denunciant els fets. De llavors ençà ningú no sap que se'n farà de Ca'n Pere Ignasi. Mentre, el vell i històric edifici aguanta pluges, ventades, brètols, eleccions, dones incons-

cients, fins que un matí el trobem mig esbucat, i aleshores se'ns digui que el millor serà netejar d'escombreries el solar -«tanmateix ha caigut, i costaria molt tornar-lo aixecar»- i fer-hi d'una vegada el mercat.

N'hi ha que parlen despectivament de Ca'n Pere Ignasi, com si fos un perol inútil i vell del qual ens hem de desfer. Desconeixen que, a hores d'ara, és l'edifici més antic de Campos, del segle XV per esser més exactes. Abans de què s'hi fessin «reformes» Ca'n Bril (la casa situada enfront de Ca'n Pere Ignasi) gaudia d'aquest honor, però el seu estat actual té poc a veure amb el primitiu.

Des d'aquí demanam, o millor exigim, a l'Ajuntament que adopti totes les mesures necessàries perquè Ca'n Pere Ignasi deixi d'estar en aquest estat tan lamentable, i pugui esser qualche dia restaurat així com cal. No estam disposats a acceptar excuses de mal pagador com «està pendent de l'aprovació de les normes subsidiàries». S'hi ha de posar remei i quan abans millor. Després ja es podrà estudiar amb més tranquil·litat quin ús se li ha de donar.

El manteniment de l'edifici en aquest estat, o el seu esbucament, demostrarien una falta total de sensibilitat (i fins i tot de cultura), quedant per sempre lligat el nom de Campos al d'un poble que va caure tan baix fins al punt de destruir allò més antic que tenia. Que la irresponsabilitat d'alguns no sigui un mal per a tots.

**TALLERS
NEUMÀTICS
I EQUILIBRATS
J. FERNANDEZ**

SERVEI:

MICHELIN I GOODYEAR

**VENDA BATERIES VARTA
I REVISIÓ FARS**

C/. Victòria, 57
CAMPOS

Tel. 65 21 93
Part. 65 04 63

Lletres a la tieta

Benvolguda tieta,

Torn adreçar-me a vós esperant que, en rebre aquesta, la vostra salut sigui immillorable, que tingueu tranquil·litat i tot allò que sempre deim i ens serveix per encetar aquesta carta.

Vaig rebre amb molta alegria la postal que m'enviàreu des de Rio de Janeiro, anar al carnaval d'aquesta ciutat era una de les màximes il·lusions que teníeu i, a la fi l'heu vista realitzada; jo crec que m'hauré de conformar amb La Rua, que no és poc, i a més trob que impressions tan fortes serien massa pel meu cos (La tia no sap que el que més m'impresiona és el preu del viatge; ella no s'amolla gens ni mica).

D'ençà la darrera carta no hi ha hagut gaire novetats pel poble. La més espectacular, per ventura, la Rua. Ha estat un Rio en petit! Una bona festa enguany, carrosses a voler, una mala fi de comparses, tothom volia arribar ben destrossat al Dimecres de Cendra i llavors poder començar una Quaresma així com Déu mana.

Els que segurament tendran força per passar La Quaresma seran l'estol de joves que fa un parell de setmanes es va confirmar, aquesta és feina del Bisbe i ben d'hora hi va ser. I la gent! Quina gentada! encara no eren les 7'30 i ja no cabien dins l'església, molts hagueren de quedar fora, mai no havia vist l'església tan plena. Us ha gués agradat molt veure-ho, allò de la galtadeta són cent cavalls de força, espiritual, això sí, però força.

Avui que parlem de l'església us voldria comentar un fet en relació a Sant Blai, que per cert va coincidir amb La Rua (el Sant no, la celebració) bé idò, diuen que enguany és el darrer any que se celebra. A partir de l'any que ve l'oli es beneirà no sé com i aquells que vulguin posar-se'n hauran d'anar no sé on i posar-se no sé què. Jo per assegurar us envii dues bossetes de panets de Sant Blai, d'aquells beneïts, no fos cosa que l'any que ve no en trobàs i això per vós que sempre teniu aresta seria una mala passada.

Sant Blai, quina festada un temps, i ara res, molts ja no saben què hi van a fer allà. L'únic que la gent recorda és la nevada d'un dia de Sant Blai (sempre ho han sentit contar com a cosa extraordinària). A part del religiós Sant Blai tenia un significat força atractiu pels joves. Amb una setmana d'antelació ja començaven a fer-se les cabales i llavors el gran dia: ben d'hora a la plaça dels Tres Molins ens reuníem tota la colla i abans de partir era fonamental passar per Can Mitxo per comprar un paquet de Palmitas, uns cigarrets negres amb el filtre daurat... i, és que calia impressionar aquelles ninetes a l'hora de jugar al «viudo»! Quants no hi agafàrem la primera moixa i la calor de la mà d'aquella al·lota quan començàvem a jugar al toc per parelles: el nus del coll quasi ens ofegava. «El duis voltros, el duis voltros» era igual, fins que la suor ens feia relliscar els dits i ja no provàvem ni de separar-nos.

El record més fort que tenc de Sant Blai; tieta, és l'olor dels xiprers, els d'allà no fan la mateixa olor que els altres, era una olor molt especial.

També record en Miquel de Sa Granja que ben arromangat escampava cartes sobre una taula («el rei guanya», cridava).

Les tornades també eren força importants, si havies duit sort encara et donaves la mà amb la parella. Tot el camí xuclàvem vinagrella com a condemnats i al mateix temps anàvem cantant «si jo fos rei faria fer...» qualche correguda per no fer tan tard al dinar i els panetets que sempre arribaven fets miques...

Es veu, tieta, que les ànimes refreden i és que el mateix de Sant Blai podem dir de Sant Antoni i de les beneïdes en particular. No sé si és la crisi de foravila o si és la gent que ja no creu o si és per l'esperit purament materialista que ens governa, la realitat és que d'any en any van a menys i gràcies encara als cavallistes i a quatre al·lotons que si no poques coses en podríem dir a l'hora d'ara.

El món està rarenc, Tieta, fins i tot el temps acaba d'enfonsar-nos, se'n riu (no fa gaire vaig sentir una velleta que deia: «no van a missa, com berbes volen que plogui?); se'n riu com se'n riuen uns altres que no ens deixen dormir en pau i així com hem de jeure amb el tronc davall el llit haurem de beure aigua de mar.

Res Tieta, ha estat un dia d'aquells que tot pren per bé i ara, esperant que no hàgiu aplegat cap virus pel Brasil, us vull recordar que «sa simbomba ja no sona» és a dir, ara per uns mesos farà el paper que fa anys fa la nostra llengua: per segons què i segons quan!

Adéu i fins una altra!

Els Arbres Urbans

Hi va haver un batle, d'això ja fa molts d'anys, que va tenir una brillant idea, semblar arbres de distintes classes, oms, polls, baladres, etc, a les voravies d'algunes carrers. Els primers anys anaven un poc magres, no per falta d'atencions, sinó perquè els subjectes eren joves i els costava un poc arrancar, però passats un parell d'anys, es feren «guapos», meravellosos, imponents, és a dir feien més bell el nostre poble. Veure el carrer Nou, el carrer Provença, la ronda Catalunya i alguns altres, feia la sensació, d'amplitud i de frescor. Però, jai Déu meu! els ravells tornaren ullastres, el que era un veí més, un company del carrer, ben prest es convertia en l'enemic de les madones i amos, un enemic que havien de destruir, d'assassinar, de trossejar, i finalment cremar. Tot va esser, perquè un clot poc fondo i en un terreny molt fort, les arrels cercaven el més fluix i així alçaven l'enrajolat, també perquè complint el seu cicle vital, quan arribava la tardor havien de tirar les fulles i embrutaven. Amb una paraula, feien nosa, havia arribat l'hora de liquidar-los. Per cometre aquests assassinats s'empraren tècniques molt diverses, de les quals en citarem unes quantes només perquè vegeu com es fa una guerra com aqueixa.

Un dia l'home es va determinar d'acabar amb la vida d'aquest company i veïnats, primer li va fer beure uns quants litres de gas-oil, és clar, això ho va fer a la nit i ben alerta que no el vessin. Deixà passar quasi un mes i li va pegar una

ullada, aquest repunyat-ro no s'ha mort encara, no, però ja comença a anar cop-piu, exclamà, anit li tornaré fer un atac. Aquella nit li tornaré fer beure una ració de gas-oil i per si no li bastava, li dona tota una botella de sulfumant i llavors el va esqueixar amb sosa. Quina bestialitat, el final el vos podeu imaginar. Un altre, un poc més refinat també la va emprendre contra l'arbre, tenia un xerrac bon nou, però l'home tenia un problema, i era que faria molt de renou i més a la nit. La situació va esser posar-se d'acord un parell de veïns i tots junts lluitar contra l'enemic. En un vespre sortiren, se'n carregaren una dotzena. Als cossos, els feren desaparèixer, supós que els cremaren.

Tractors, cotxes, dinamita, sulfúric i altres coses s'empraren a la guerra dels arbres, no crec que emprassin les escopetes, només faltaria això, fa molt bon lluitar contra un enemic que per no tenir, sols no té veu. Ara ja dins la postguerra dels arbres, els quatre que varen sobreviure alguns mutilats, altres mal garbats i ben pocs que no estiguin destrossats, només tenen dret a una tallada de pèl a l'any, aigua gens, així faran més via.

Sé que no val tants de doblers tenir arbres els carrers que ja en tenien, i si causen algun problema als veïnats, es poden solucionar fàcilment. Fer una campanya de concienciació al poble abans, donar a conèixer els arbres mitjançant un tríptic, per exemple, evitaria, tal vegada, que tornàs possar el que va

Cartes dels lectors

Gràcies per endavant a aquesta excel·lent revista per deixar-me publicar la meua petita queixa.

La veritat és que no som gaire fi d'orella, però he reparat que els divendres a vespre i els dissabte, quan vaig a colgar-me, se sent un rebombori que pareix que la casa cau. I quan som dins el llit no em puc dormir perquè la campana de vidre que tenc damunt el canterano, el Sant Crist que hi ha endret de la capçalera, els vidres de la finestra... tot, tot tremola.

He demanat per la vila a veure si saben d'on ve aquest renou tan impertinent a aquestes hores de la nit o, millor dit, de la matinada, i m'han tractat de beneït: «O no ho saps —em diuen—, ve de s'Eixam». Amb una paraula, que, com tantes altres coses, tothom ho sap, però ningú no fa res per aturar-ho. Pens que és just i necessari, que no és demanar massa, que es defensin els drets dels qui volem dormir o dels qui ens hem d'aixecar de matí.

Me pareix molt bé que vulguin bravetjar d'altresveus, però que a partir de mitja nit balli qui vulgui, perquè jo, de bal·lera, no en tenc gens.

Un que vol dormir.

Coses que passen

-Alerta a deixar la pella amb oli al foc, perquè a una casa del carrer Antoni Maura feren aquest descuit i es va cremar part dels mobles de la cuina i el fum va envair tota la casa. A més del disgust, fer tornar la casa en si els haurà costat unes quantes pessetes i molta feina. I encara sort, que hagués pogut esser pitjor.

Per tant, vius, que això pot passar a qualsevol.

-El metge ha d'esser el primer que ha d'aprendre la llengua d'allà on fa feina perquè és importantíssim que es pugui comunicar amb el malalt. Una al·lota de Campos, en lloc d'anar a un dentista de la vila, va anar a una clínica dental de Palma. Aleshores va tenir problemes lingüístics: es trobava envoltada per quatre dentistes i no

n'hi havia cap que entengués una sola paraula en mallorquí. No s'entenien de cap manera; li demanaven si li feia mal i ella deia:

«Me fa malet, malet, però no me fa cap malada».

Els no ho entenien i ella, per molt que ho pensava, no ho sabia dir en castellà. Afortunadament encara hi ha gent (a Ciutat no gaire) que no ens hem passat a la banda dels forasters i encara pensam i parlem en la nostra llengua.

El resultat fou que, si tenia «malet», l'endemà va tenir «malot» i va estar vuit dies sense poder menjar ni dormir.

No aneu, doncs, si podeu triar, a metges ni a dentistes forasters, perquè quan us trobau allargats i amb la boca oberta no lleu fer traduccions.

passar al carrer nou amb els arbres joves fa cinc o sis anys. Provau-ho, trob que pot anar bé, o si no així com hi ha una sanció per aparcar malament, també n'hi pot haver una, i hauria d'es-

ser grosseta, per als MATA-ARBRES urbans.

Col·lectiu Verd

**Cafè
TURISME**

La Sala tornarà gran

Com tots ja sabeu, s'estan fent obres de reforma a la Torre de Can Cos. No passeu pena, no és que vulguin convertir el vell edifici en un «video club», sala de ball o consultori sexològic. Simplement s'està duent a terme un projecte de l'Ajuntament consistent a fer una ampliació de l'edifici municipal.

«RESSÒ» ha tingut accés al projecte, del qual us volem oferir un resum explicant en què consistirà la reforma.

Es té previst obrir una nova entrada a l'Ajuntament, que serà la principal. Passada la porta hi trobarem un vestíbul, a través del qual es podrà accedir a la sala de Sessions. Connectada amb el vestíbul hi haurà una escala que ens menarà a la planta pis, on hi haurà les dependències de representació.

Les dependències de la Policia Municipal s'ampliaran i es muntaran uns «servicis» a disposició de qui ho necessiti al pati poste-

rior.

Al primer pis hi tindrem el despatx del batle, la sala de visites protocol·làries, l'avant-sala, la sala de comissions, el despatx del Secretari, el del Cap de Negociat. Així mateix s'ampliaran les oficines, i també hi haurà uns altres «servicis» per als que tinguin vessa de davallar l'escala.

Al segon pis hi trobarem el Jutjat municipal i els arxius generals.

El projecte explica que s'empraran materials de primera qualitat, i l'execució serà desenvolupada d'acord amb les Normes de la bona tècnica constructora, complint els Reglaments, les normes bàsiques i les normes tecnològiques dels diferents rams de la construcció i de les instal·lacions.

Un detall interessant és la desaparició de la teulada que cobreix la Torre de Can Cos, ja que es tractà

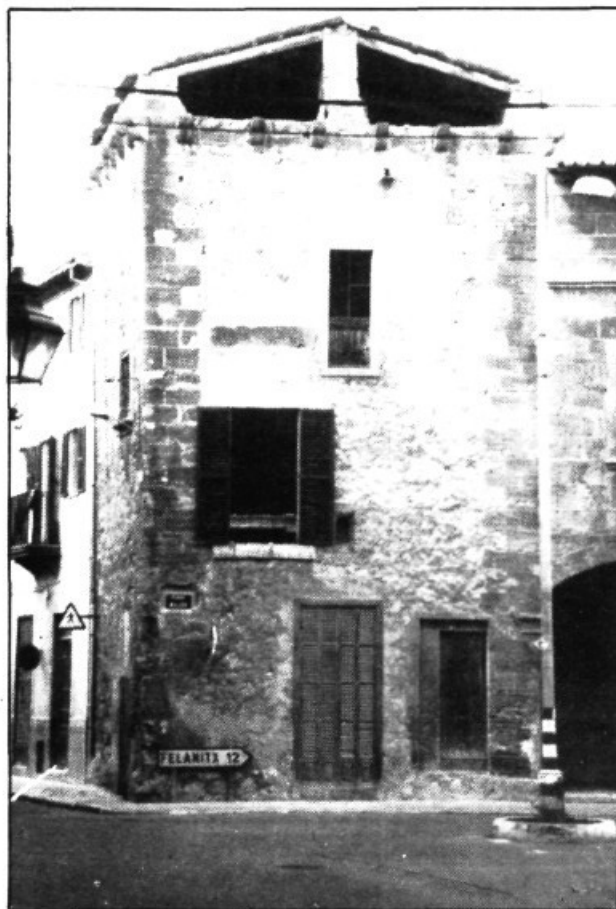

Foto: Damià Prohens (FOTO VIDAL)

d'un element arquitectònic inadequat en un edifici d'aquestes característiques.

El cost total del projecte

supera els quinze milions i mig de pessetes.

Redacció

Sant Blai: canvia la Festa

El passat 31 de gener, a un article publicat al diari «Última Hora» s'informava de tota una sèrie de noves disposicions del Bisbat de Mallorca, publicades al Butlletí Oficial del Bisbat.

Voldríem reproduir aquí una d'elles per l'especial repercussió que té al poble de Campos. És la que fa referència a la Festa de Sant Blai, la qual perdrà a partir de l'any que ve una de les seves característiques més singulars: la unció del coll dels feels amb oli beneït.

«És tradicional a alguns indrets beneir el dia de Sant Blai panets i dolços juntament amb l'oli que després el capellà empra per fer una unció al coll. Doncs bé, per evitar tota possible confusió

amb les uncions pròpies dels sacraments, l'oli serà presentat pels mateixos feels juntament amb els aliments que hagin d'esser beneïts. La benedicció es farà sempre a la celebració Eucarística del dia, o durant la celebració de la Paraula. Els capellans no faran la unció, sinó que els mateixos feels se'n duran l'oli a ca seva juntament amb els aliments beneïts».

D'aquesta manera s'acaba una tradició que l'Església considera inconvenient per a l'autèntica manifestació de la fe. «Els temps canvien que és una barbaritat, va dir qualcú, i és vera». Només cal anar analitzant si són positius o negatius els canvis que patim.

Redacció

Biblioteca Municipal

Relació dels darrers llibres rebuts:

- Manyoc fa fruita mallorquina. Joan Rosselló de Son Forteza.
- Diccionario de Sinónimos y Antónimos. Edit. Ortelles.
- Col·lecció «L'Univers de la Ciència». Barcanova.
- Historia Natural. Ed. Carroggio.
- Diario de un cazador. Miguel Delibes.
- Cinco horas con Mario. Miguel Delibes.
- Cuerpos y almas. Maxence van der Merck.
- La increíble y triste historia de Cándida Enendira. G. García M.
- Juegos y actividades preescolares. A. Spencer.
- Juego libre en el jardín de infancia. M. Caiati.

Col·leccions de llibres infantils i per a joves:

- Clasicomics. Ed. Susaeta.
- Nuevo Auriga. Ed. Auriga.
- Vive tu propia aventura. Ed. Susaeta.
- Pakto secreto. Ed. Susaeta.

Es recorda que la Biblioteca està oberta de sis a vuit del vespre i que hi ha el servei de préstec per si es prefereix llegir a ca seva.

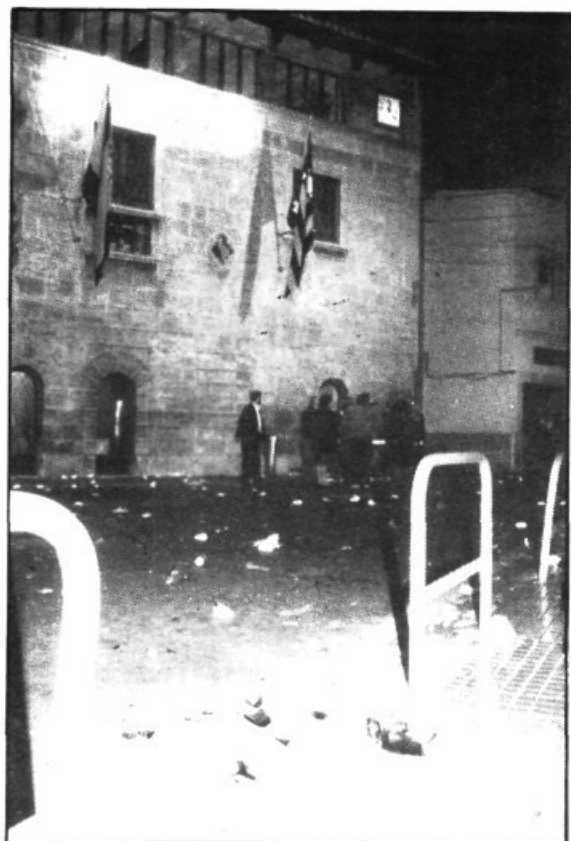

FOTO VIDAL

Aclariment

En el número 6, per manca d'espai, no varen poder sortir dues fotografies de la Nit de Cap d'Any ni tampoc va sortir el darrer peu de foto.

D'aquesta manera el sentit final va sortir capgirat. No era una crítica a l'Ajuntament sinó just al contrari.

Així va sortir: FOTO 4:

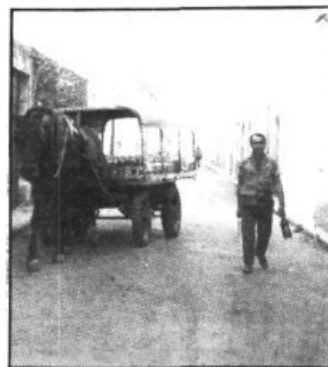
12 h.21' Llàstima! Aquests vidres són un perill evident per a vianants i per a cotxes. Això ja sobra. És vertaderament inevitable?

Això va faltar:

12h.35' Un bon punt a favor de l'Ajuntament. L'únic reste que queda de la bauxa és el cava per terra. No queda ni un vidre.

Unes imatges d'ahir: El sifoner

Sifons, pinyes, gaseoses i alguns altres productes, repartia per tot el poble, en Xesc. Aquest home, prou conegut, va fer molts de pics els nostres carrers, amb el seu cavall en Roig i, madoneta, quants de sifons voleu?, qui no el recorda!. En Xesc durant molts d'anys, tenia la simpatia de tothom i encara la té. Compta que una vegada el cavall, en Roig, li va fugir, quasi totes les botelles es trencaren, fins i tot el cavall va entrar dins una casa, ja vos podeu imaginar la madona. Com

aquesta en Xesc en té moltes per contar. Un dia d'aquestes te farem una entrevista, Xesc.

Aquesta era la camiona amb què l'amo en Jaume, el sifoner i la seva filla repartien els sifons i altres re-

frescs per devers Sa Colònia i Sa Ràpita. D'això ja ha plogut moltes de vegades.

Bastants de lectors s'han interessat per saber qui eren les persones fotografiades a la portada del número anterior. Només vos podem oferir els noms dels organitzadors dels actes dels Reis 42. Són les cinc persones fotografiades a la part d'abaix a l'esquerra:

- En Miquel Rigo «de s'Hort d'es Frares».
- En Toni Lladó i Mora «Serrador».
- En Francesc Aguiló «Rosa» (germà de l'apotecari).
- En Miquel Bujosa i Rigo.
- En Rafel Cerdà, ex-secretari de l'Ajuntament.

La fotografia està feta dins una cotxeria de can Barceló, al carrer Major, allà on avui hi ha el pub Distrito 3. El grup organitzador formava part d'una Càtedra de declamació que havia fundat el rector. Aquests joves es reunien cada setmana per recitar poemes o fer composicions a partir dels temes que els donava el rector.

Aquell any va ser el primer, i per ventura l'únic, que els reis repartiren els presents als nins casa per casa.

Gregori Mir i Mayol, «de Can Mir»

En el número anterior de RESSÒ iniciàvem una secció nova pensada per donar a conèixer persones de Campos que normalment no viuen al nostre poble. Aquest mes, i així com us varem anunciar a l'avanç d'aquesta edició, tenim a les nostres pàgines en Gori Mir.

En Gori Mir ha dedicat ben bé tots els seus anys de vida a una activitat que l'apassiona i que du a terme en dues vessants: la investigació històrica del moviment nacionalista a les Illes Balears i la militància política. Dins el primer aspecte ha donat a conèixer als habitants d'aquestes illes un passat històric inèdit: les aspiracions d'autodeterminació que durant aquest segle han duit a molts de mallorquins a agrupar-se en partits polítics o entitats socioculturals per tal de defensar conjuntament unes idees que consideraven justes. Idees que actualment són igualment vives en una part important dels mallorquins. Aquestes idees, les que fonamenten els desitjos de poder-nos autogovernar en Gori Mir, les va fer seves des de molt jove i les ha anat madurant a força d'experiència fins arribar a nivells de compromís social i polític molt elevants. Com podreu llegir al resum que us oferim de la seva biografia, la seva militància política ha estat marcada clarament per l'ideal de l'autodeterminació de les Illes Balears. Esperam que aquesta entrevista us faci veure que el seu ideal mereix ser compartit per tots els qui estimam aquesta terra.

RESSÒ.- Com era Campos a l'època en què encara hi viues?

GORI.- Jo vaig viure a Campos fins als dotze anys i tenc uns records globalment molt agradables. Vivíem al carrer d'es Vi i mon pare feia feina a la Caixa de Pensions. Vaig anar a escola a ca les monges dels Sagrats Cors, al Col·legi Públic, a Ca's Marians i al Col·legi Fra Joan Ballester. A aquest darrer centre hi vaig fer els dos primers cursos del batxiller. Quan varen destinar el meu pare a Ciutat, tota la família ens hi vàrem mudar. Així i tot baixàvem a Campos els caps de setmana i a passar-hi les vacances de l'estiu. La vida cultural de Campos estava molt vinculada a les organitzacions eclesiaístiques. Record que en aquella època a Campos hi teníem set capellans. L'Església exercia una forta influència en la vida del poble. Els meus primers contactes amb la cultura pròpia foren a través dels llibres de la col·lecció «Les illes d'or» de la qual mon pare n'era subscritor. Els nostres divertiments estaven molt lligats amb les estacions de l'any. La primavera era l'època més entretinguda, sobretot perquè ens permetia fer incursions semiclandestines per tastar els pri-

mers albercocs o les primeres prunes. En una ocasió l'amo d'uns albercoquers que havien estat víctimes d'una d'aquestes excursions es va sentir tan perjudicat per la nostra llepolia que fins i tot va fer intervenir els guàrdies civils per aclarir la malifeta. En el fons no hi havia cap mala intenció, sinó més aviat era una manera de passar el temps. També record que anàvem a la pista a veure entrenar-se en Guillem Tímoner. I dels estius, aquelles vetlades tan agradables el pati de Ca's Marians on es projectaven pel·lícules a cel obert.

«És hora d'exigir entre tots el màxim autogovern per a les Illes Balears»

RESSÒ.- En passar a veure a Ciutat, quins varen ser els canvis que més et cridaren l'atenció?

GORI.- tot i que la nostra societat era molt tancada, la capital de Mallorca oferia una plataforma social molt gran, amb possibilitats de relacionar-te

FOTO VIDAL

amb molta més gent. Va esser en aquells anys que vaig conèixer escriptors, artistes, intel·lectuals, etc. que m'oferiren un ambient de tertúlies, discussions, etc. que em va ajudar a eixamplar la capacitat de visió del món. Als vint-i-quatre anys me vaig casar amb na Maria Antònia i pocs anys després vàrem mudar-nos a viure a Barcelona. Allà hi hem viscut uns quinze anys. I allà varen néixer en Miquel i na Maria del Mar. I a aquella ciutat he après moltíssim.

RESSÒ.- des de la teva experiència de vida que has acumulat, com veus ara el poble on vares néixer?

GORI.- Amb molta preocupació. Crec que som a la recta final de la descomposició d'un sistema agrari que havíem aixecat entre tots, amb molts d'esforços i amb molta il·lusió. I si dic que Campos es troba en la recta final és perquè veig que l'any 1992 és aquí mateix i que la incorporació total a la Comunitat Econòmica Europea serà un glop mal de passar-se. Els productes que surten de Campos no seran competitius. Al mateix temps, i això ho heu de observar molt més clarament des de Campos mateix, tenc la impressió que ningú no fa res. Ni per part de les institucions públiques, ni per part de la iniciativa privada. Tot i que conec algunes accions dirigides a cercar alternatives a producció actual de carn i llet, no crec que siguin suficients ni d'estona. Repetesc que crec que és ben hora de preparar-se per poder parlar el cop del 92 sense sortir-ne escalabrats.

Encara que actualment no

ocupi cap càrrec de responsabilitat política, continuu obert a qualsevol consulta que em vulgueu fer des de Campos. I no cal dir que oferc la meua experiència per qualsevol tema en el qual cregueu que us puc ser útil. Quan la Unió de Pagesos em va demanar que intervingués en el tema de les aigües depurades de Ciutat per regar el nostre terme, vaig fer tot el que vaig poder i ja veis que vaig aconseguir que es tiràs endavant el projecte. La situació actual d'aquest projecte ja no depèn de mi. Així i tot recomanaria als interessats que no deixin en mans dels tècnics i dels polítics aquest tema. Si voleu aigües depurades per regar, crec que hauríeu de seguir molt de prop la situació del projecte. I dic això perquè quan es va donar la polèmica d'Es Trenc, crec que els campaners —i no vull personalitzar— varen perdre una oportunitat de rebre allò que es diuen compensacions. No a l'expansió urbanitzadora de la millor platja de la Mediterrània. D'acord. Però el nostre municipi tenia dret a unes compensacions importants, molt importants, i que es varen perdre per manca de capacitat de punyir i exigir, tant per part dels vostres organismes públics com dels privats.

«Campos s'hauria de preparar per no sortir malparada de l'entrada total a la C.E.E.»

RESSÒ.- per posar un exem-

ple concret, què creus que podria fer el nostre Ajuntament per ajudar a aturar el cop del 1992?

GORI: Mira, a Mallorca la majoria d'ajudes es canalitzen cap al turisme. I això no és bo. Una iniciativa vàlida seria exigir la creació d'una Escola de Formació Agrària dins la nostra comarca. I al mateix temps que la Universitat Balear pogués oferir el primer cicle de la carrera de Perit Agrònom. Des d'ara mateix hauríem de començar a estudiar quins seran els productes competitiu dins la C.E.E. Crec que l'Ajuntament podria fer una campanya d'informació —i això no és gaire costós— conjuntament amb la Conselleria de Turisme i la d'Agricultura per tal d'explicar en què consisteix l'agroturisme. Hi ha subvencions importants per recuperar habitatges de fora vila i oferir-los a gent que vulgui fer vacances dins zones rurals. Els ingressos suplementaris per aquest concepte poden ser importants.

RESSO: La teva dedicació a la investigació t'ha donat una base teòrico-pràctica per decidir-te a organitzar la Unió Balear. Explica quin projecte representa la U.B.

GORI: Bé, som un grup de persones que caminam junts amb la il·lusió de constituir una convergència de sectors socials mallorquins d'aquestes Illes que tenguin l'ideal de l'autogovern per a la nostra comunitat. Aquesta agrupació de persones creu que els habitants de les Illes Balears som persones majors d'edat políticament i socialment, i que no necessitem cap tutor que ens dicti la manera d'administrar-nos. No volem dependre de cap partit d'àmbit estatal i pensam que som prou capaços de constituir-nos en un Estat Federal, que per posar un exemple, podria semblar-se a la Confederació Helvètica (Suïssa). En aquest projecte polític poden trobar-se identificades la major part de persones de les classes mitjanes i professionals liberals de les nostres illes. Com pots veure, es tracta d'un model de partit molt semblant a la Convergència i Unió del Principat de Catalunya.

RESSO: veus possible una convergència amb altres forces polítiques ja consolidades?

GORI: Per què no? De fet, la Unió Mallorquina —o sectors d'aquest partit— es trobaria més reforçada dins aquesta convergència que a més d'una coincidència ideològica els ofereix un

FOTO VIDAL

potencial humà molt important.

RESSO: hi ha lloc per al PSM dins aquest nou embrió?

GORI: a la pràctica crec que no. I això que sempre he pensat que el Partit Socialista de Mallorca era l'experiència política més important d'aquest segle dins la nostra nació.

RESSO: com explicaries en poques paraules la teva militància dins el PSOE?

GORI: aquest partit em va cridar per ajudar-li a reforçar una imatge nacionalista a les Illes. Però quan em varen haver utilitzat, ja no els vaig ser útil.

«Hem d'estimar i estudiar la cultura pròpia. Només coneixent-nos podrem ser universals»

Per una altra banda, jo mai no me vaig sentir identificat amb ells, ni a Mallorca ni a Madrid. Jo havia confiat que el PSOE a Mallorca representaria una força reivindicadora d'autogovern, però a partir de l'any 1983 vaig veure que no hi havia res a fer en aquest sentit. Entre aquest partit i jo es va produir el que es podria anomenar «divorci entre persones educades». De fet, encara tenc molts bons amics dins aquesta organització.

RESSO: Parles d'autogovern. Fins quin punt t'identifiques amb l'independentisme del Moviment de Defensa de la Terra, per exemple?

GORI: jo no crec en una independència de la nostra nació. La mentalitat col·lectiva del nostre poble no és partidària de la independència. I a part d'això, el procés d'integració europea no ho permetria. Jo crec en uns Estats Units d'Europa, en els quals hi participaríem com un estat federal espanyol. En el

Gregori Mir

Va néixer l'11 d'abril de 1939. Va començar a estudiar la carrera d'Advocat, que va interrompre per anar a fer el servei militar a les possessions espanyoles a l'Àfrica. Al tornar va començar a fer feina a la Caixa de Pensions, va casar-se i acabà la carrera a la Universitat de Barcelona. Traslladat a aquesta ciutat, va connectar amb els ambients polítics i culturals i va començar a preparar la investigació que més tard li permetia doctorar-se en Dret amb un «cum laude».

No s'ha considerat mai un intel·lectual, sinó un polític amb formació intel·lectual. Fruit de la seva tasca investigadora i d'historiador, són les seves obres *Literatura i societat a la Mallorca de postguerra* (1971), *El mallorquinisme polític* (2 vol., París 1975), *Els mallorquins i la modernitat* (1981) i una sèrie d'estudis sobre l'obra del primer teòric nacionalista mallorquí, Miquel dels Sants Oliver: *La literatura del Desastre* (1974); *Història i Política* (1975), *La qüestió regional* (1987). Durant l'any present ha sortit *El nacionalisme de la revista «La Nostra Terra»* i per la Festa del Llibre està previst que surti la segona edició de *El mallorquinisme polític*, molt ampliada. També s'està preparant l'edició de la seva voluminosa tesi doctoral que ara per ara duu per títol *La síntesi liberal-conservadora i el nacionalisme*.

Ha prologat llibres d'altres autors i ha col·laborat en enciclopèdies i diverses publicacions periòdiques de Palma, Barcelona i Madrid. Ha estat assessor de T.V.E. en temes d'història contemporània espanyola, destacant-se els programes *Espanya. Medio siglo de crisis 1898-1936* (emès l'any 1983), i *Espanya en Guerra 1936-1939* (emès l'any 1987).

Ha estat convidat a fer conferència a diverses universitats i centres acadèmics espanyols i estrangers: Barcelona, Madrid, París, Toronto, Miami, Washington, etc.

No obstant la seva aportació com historiador, abans que una altra cosa es considera un polític liberal amb consciència social. Un polític que quan no pot fer política es dedica a investigar, estudiar i viatjar per tal d'eixamplar els seus coneixements dels problemes contemporanis. Com a polític va començar a actuar amb grups nacionalistes que s'oposaven al règim franquista. Recorda amb emoció quan va col·laborar en els cicles de conferències que s'organitzaren a Campos durant els anys seixanta. Amb un grup de personalitats independents va participar en la fundació del Partit Socialista de Catalunya. L'any 1979 va ser cridat pel PSOE de Balears per reforçar la imatge nacionalista d'aquest partit a les Illes. Va sortir elegit Senador per Mallorca i va dur a terme una intensa activitat política. D'una banda va ser el coordinador del PSOE en tot allò referit a l'Estatut d'Autonomia i per l'altra va exposar al Govern Central molts dels problemes que tenien les nostres illes. Recorda com la seva decidida actuació va fer possible aconseguir l'Escola d'Infermeria i que Cala Mondragó de Santanyí no fos declarada Centre d'Interès Turístic. Al Senat, entre altres activitats, va ser l'encarregat de tot allò referit als Estatuts d'Autonomia.

En les eleccions de la II Legislatura (1982) va ser designat cap de llista del PSOE al Congrés de Diputats. Recorda que aquest partit a les Balears mai no ha tret tants de vots com en aquella ocasió. En el Congrés hagué de defensar l'actual Estatut d'Autonomia i formà part de nombroses ponències legislatives. Alhora dedicà els seus esforços a resoldre determinats problemes de les nostres illes. Entre altres, són de destacar que s'aprova pel Govern central la duita de les aigües depurades de Palma a la zona de Campos i que l'IVA tingués tipus impositius baixos en activitats referides a les embarcacions, bijuteria i hostaleria.

Davant la política de cada vegada més centralista del Govern del PSOE, així com el personalisme del seu President poc a poc va distanciar-se d'aquest partit, fins a donar-se de baixa ara fa tres anys. Sol dir que «els autèntics liberals amb consciència social i nacionalistes no poden militar en partits jacobins i de disciplina estatal».

Com a polític ha viatjat a diferents parts del món, ja sigui com a convidat o en representació de l'Estat espanyol: Finlàndia, Itàlia, Gran Bretanya, Corea, Japó i darrerament ha estat durant cinc mesos als Estats Units d'Amèrica, on ha estudiat el sistema federal.

FOTO VIDAL

fons, però, i anant a lo pràctic, el més important actualment és lluitar per aconseguir l'autogovern màxim que puguem.

RESSÒ: per la premsa hem sabut que havíes fet una estada als EE.UU. Què hi vares anar a fer?

GORI: El Govern nord-americà em va becar amb una ajuda econòmica per passar quatre mesos a Washington estudiant el sistema federal d'aquell país. Ho he passat molt bé, fent feina amb professors de la Facultat de Ciències Polítiques i consultant arxius i biblioteques. Tot i que Washington és una ciutat on es viu tranquil·lament, només té 750.000 habitants, i no és agobiante com Nova York o San Francisco, no hi sabia viure sense fer escapades a la Mediterrània...

RESSÒ: No hi ha dubte que la teva experiència de viatger, investigador, persona oberta als problemes socials et dona prou autoritat com per poder acabar aquesta entrevista donant uns consells als lectors de RESSÒ...

GORI: Bé, jo crec que cadascú viu la vida que conscientment creu que és la millor. Per a mi, hi ha uns fonaments importantíssims que poden configurar una personalitat rica i, d'aquesta forma, ajudar a les persones a ser més autèntiques i a col·laborar molt més eficaçment en la construcció d'un món millor. Pel que fa a la teva pregunta jo estic ben convençut que hem de començar per no rompre amb les nostres arrels com a poble. És per això que consider molt necessari estimar i estudiar la pròpia cultura, el nostre idioma, els nostres pro-

blemes, etc. A part d'això, hauríem de ser capaços de dedicar un cert temps —3 o 4 hores setmanals— a fer alguna cosa beneficiosa per a tota la nostra comunitat, tant a nivell esportiu, cultural, polític, etc. És molt important que els joves no tornin cometre els errors que varem tenir la gent de la meua generació. I per acabar, sempre que tinguem oportunitat, sortiu a l'estranger. Visitem altres països. Una setmana fora ensenya més que la lectura de cinquanta llibres. I dic això darrer perquè he pogut comprovar que quan més lluny he estat de Mallorca, més m'he sentit identificat amb tot el que és mallorquí. També voldria dir, pensant en la gent que ja duu a terme alguna activitat professional, que el secret de qualsevol progrés radica en saber-se associar. Les valors individuals s'han d'expressar dins grups socials (associacions de veïnats, grups polítics, culturals, esportius, etc.). I vull remarcar una altra vegada la importància que don a dedicar un cert temps a tasques col·lectives. Me preocupa que a Mallorca s'hagi donat un desenvolupament econòmic important, que es tradueix en un benestar relativament gran, però que la consciència social es trobi tan endarrerida. Som capaços de gastar-nos monstruosament en cotxes, vides, sortides a fora, etc. però si ens demanen mil pessetes per alguna obra col·lectiva ens hi negam.

RESSÒ: Gràcies, Gori, i molta sort per poder realitzar tots els teus somnis, tant els personals com els col·lectius.

Joan Adrover i Mascaró

Trobada de Confraries

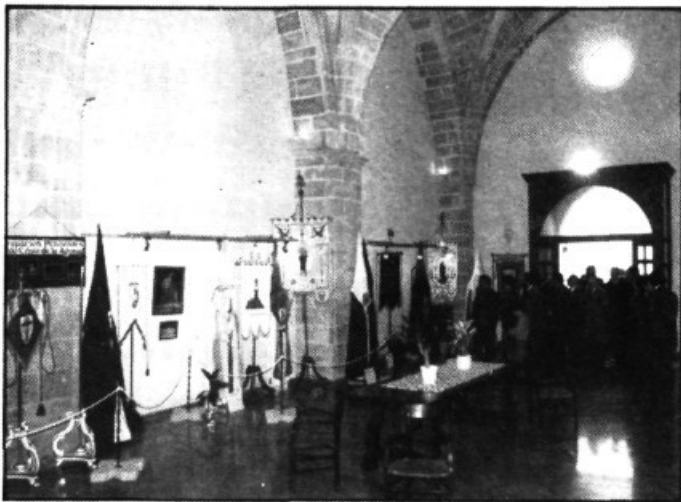

FOTO VIDAL

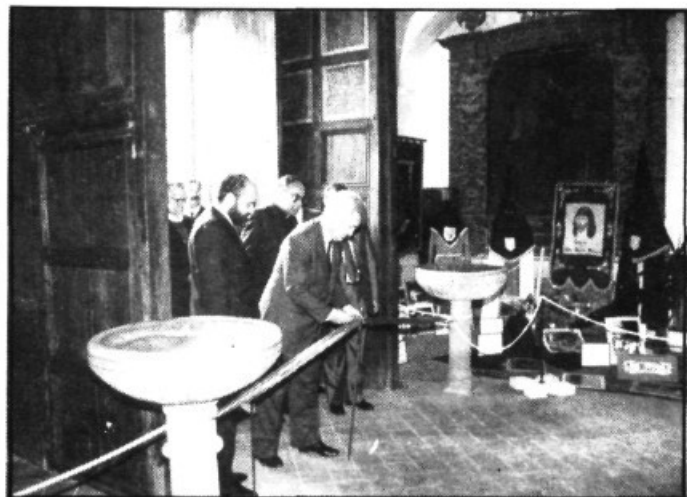

FOTO VIDAL

FOTO VIDAL

La IV Trobada de Confraries que es va celebrar a Campos el passat 12 va ésser un èxit tant d'organització com d'assistència.

Un 10 per tots els que ho feren possible!

Pel seu nom els coneixereu

Tots encara són ben joves. Però fa dues dotzenes d'anys encara ho eren més.

- 1.- Apol·lònia Garcies «Catlaret»
 - 2.- Gabriela Campos Bravo «Punta»
 - 3.- Catalina Vidal.
 - 4.- Francisca Ballester «Forques»
 - 5.- Joana Riera
 - 6.- Catalina Rigo.
 - 7.- Maria Vidal «Varqueta»
 - 8.- Jaumeta Bonet.
 - 9.- Bernat Vidal.
 - 10.- Antoni Obrador «Cavallot».
 - 11.- Emilio Cayuela Guerrero.
 - 12.- Miquel Vidal «Vidrier».
 - 13.- Joan Coll Canet «Carreter».
 - 14.- Julià Oliver Campos «Formatger»
 - 15.- Rafel Barceló «Pintor».
 - 16.- Josep Ferragut «Revellaret»
 - 17.- Bartomeu Barceló «Xurí» (Ca Na Jaumeta).
 - 18.- Juan José López Sánchez.
 - 19.- Antoni Mas Salom «Castanyola» (de sa Ford).
 - 20.- Mateu Mercadal Mascaró «Candil».
 - 21.- Miquel Covas Adrover «Banyat»
 - 22.- Andreu Garcies Tauler (viu a Lluçmajor).
- MESTRES (d'esquerra a dreta):
 Dª Francisca Noguera Servera.
 D. Jaume Prohens Mas.
 Dª Sebastiana Mayol.
 D. Pere Ponsetí.
 D. Andreu Mas Manresa.
 Dª Catalina (de Lluçmajor).

**Cafè
TURISME**

Batec

Vull tornar pensar tranquil, relaxat, sense bubotes. Veig que és bastant difícil, cal aturar-se més sovint a pensar, estic com a trist, per què deu ser?

Vull ésser lliure, no pensar en mi mateix. Voldria ser com un ocellot, veure-ho tot des de dalt o ajupat damunt una branca. Però si pogués ésser així ja no seria un ocellot, sinó un ocellot. Val més seguir éssent així com som. Però, com som?

M'han ferit prou fort aquests dies, i per ventura

amb tota raó. M'han ferit perquè m'han dit que nosaltres, els joves, som esclaus totalment uns dels altres, i que no ens podem manifestar així com som o com pensam per por als altres joves. Nosaltres, que pels majors som la remesa dels que «passen»,

dels desvergonyits, dels llançats, dels que no sabem, sobretot amb els estudis, on anam, dels que no ens importa en què treballar, tan sols de fer feina o de cobrar del «paro». Nosaltres ens hem de tenir por? Por, per si

aquell que està en pla totalment negatiu, sense saber-ho ni ell mateix, que no se'n foti de mi pel fet de pensar així com pens o de dir i de fer així com ho faig; doncs si aquests me guanya moltes vegades, si voldria el que sent, el que pens, a on aniria. Però tal vegada no estic a to amb el que pensa aquell que està un poc bo i que passa més gust de la ronda de «xupitos» i de...

I què passaria si li digués el que pens d'ell i de tots els com ell? Però, com que tenc

por, no ho diré i seguiré així, fent el nedar de ca, sense idees ni projectes.

I la meua vida passarà sense haver viscut els esdeveniments i disbarats que jo, com a jove que som, toca arxivar.

No, no, me vull aturar de pensar. Me ve una frase que diu: «sigues qui ets»; vull ésser qui som, però com m'anirà?

M'ho tornaré a pensar un altre moment. Tenc por, estic trist, apagat, quasi ni batec... tup... tup...

Notes d'església

Una vegada més, la quaresma és aquí

Primer de tot i sense intencions de fer crònica, la qual cosa correspon a altres espais, he de fer una breu referència a tota una sèrie d'activitats que s'han desenvolupat a la nostra parròquia: la Confirmació de 149 joves, dia 28 del mes passat; la Festa de Sant Blai, cada any amb més força; jornades de preparació dels grups d'oració i amiat, al Convent dels Sagrats Cors; el Dimecres de Cendra, dia 8 d'aquest mes; la trobada de Confraries, dia 12; i ben segur que encara en deix qualcuna.

Crec que això reafirma el

que deia el mes passat, que l'Església a Campos és un organisme viu, i això no és poc.

El dos darrers fets que he anomenats, ja produïts a hores d'ara, «sonen» ja a Quaresma, aquest temps litúrgic especial dins el cicle anual de l'Església. I és que l'Església té un calendari propi, una cadència pròpia en el temps, diferent de la «civil» o «social». Per què? Sembla se que l'Església, els liturgistes i els teòlegs pensen que hi ha d'haver un temps d'alta intensitat en la vida cristiana i un temps de menys intensitat, potser recollint expe-

riències de la pròpia condició humana. Té sentit això auvi? I té sentit la Quaresma? És clar que la vida cristiana d'una persona ha de mantenir, per ser tal, una estabilitat, un mínim «d'intensitat» durant tot l'any. Fora d'això, crec que té sentit incorporar a la litúrgia, a les misses i altres activitats que hi hagi moments intensos i moments normals, que passa a la vida humana.

D'aquesta forma, la Quaresma, com a moment intens de vigència és ben vàlida. Ara bé, la qüestió de fons està en saber quin sentit profund té o hauria

de tenir la Quaresma. Crec que les idees més resumidores són: reconversió i renovació. Són dos elements que sempre hem de menester els cristians, per això hi dedicam plenament un temps la Quaresma, que convendria separar de tota la parafernàlia que l'enrevolta, que no és més que això: ornament; el bessó s'ha de cercar més endins. No cal dir, pens, que per viure la Quaresma quasi només necessitam una cosa: la Comunitat.

S'esquella

FOTO VIDAL

Al número passat aquesta foto va sortir massa petita. Per això la tornam publicar. Volem que els quintos del 40 es puguin veure bé.

Foto Vidal

RESTAURANT

La Canova

CUINA CASOLANA MALLORQUINA

NUÑO SANS, 27 - TEL. 650210
CAMPOS

Especialitats:

Sopes mallorquines

Cassola

Cabrit rostit

Conill amb ceba i caragols

etc...

Ja tenim un reglament per a les aigües

El reglament que regularà el servei d'abastiment d'aigua potable ha sortit publicat, recentment, en el Butlletí Oficial de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

La canalització d'aigües dels pous de Son Rosselló i de So n'Oliver es destinarà a les cases rurals i explotacions agrícoles de Campos i de Ses Salines. En el reglament es fixen els preus, que són de 42 pessetes el metre cúbic quan l'aigua es destini a ús agrícola, i de 48 per l'ús no agrícola. El dret d'acomesa, és a dir, el dret de connectar l'hort amb la canalització costarà 1.000 pts.

L'aigua que s'empri no podrà tenir un altre destí que l'autoritzat, i no es podrà subministrar aigua a tercers sense la pertinent autorització. Només en casos justificats es concedirà aquest permís. Així mateix, el reglament disposa que tendrà preferència el subministrament per al consum humà.

Per poder gaudir d'aquest servei, els interessats hauran d'enviar una sol·licitud a la Mancomunitat Migjorn de Mallorca, formada com ja sabeu pels Ajuntaments de Campos i de Ses Salines. A la sol·licitud s'haurà d'indicar l'ús a què es destinarà l'aigua, la qual cosa condicionarà el preu a pagar.

Segons el nostre batle, aquest subministrament d'aigua podria servir per abastir d'aigua potable a Campos, Ses Salines, Sa Colònia de Sant Jordi i Sa Ràpita, sempre i quan la demanda dels pagesos estigui coberta.

Malgrat tot, hem sentit veus que asseguren que la principal finalitat d'aquest servei és proveir d'aigua potable a baix preu els hotels de Sa Colònia.

Nosaltres confiam que en Guillem Mas demostrí amb els fets la veracitat del que

diu, i que no hi hagi malentesos que puguin posar en dubte l'honestetat de les autoritats.

A un ple celebrat per l'Ajuntament l'any 1986, exactament dia 11 d'agost, es va acordar encarregar un projecte tècnic d'abastiment d'aigües i clavegueram per a Campos i Sa Ràpita. Aviat farà tres anys (bé, d'aquí mig any), i encara el projecte és el somni de «l'amor de les tres taronges». Diuen que hi ha un projecte, que es té previst, que no passis pena i dos copets a l'esquena. Bla, bla i rebla. «Parole» deia aquella cançó italiana. Paraules que no serveixen de res, i mentre el subsòl campaner s'està contaminat cada dia més.

No val a dir que ja hi ha molt de mal fet. Si no hi posam solució encara estarà pitjor. No podem queixar-nos que l'aigua sigui salada si, alhora, no procuram eliminar la contaminació que pateix. Els tècnics encarregats del projecte potser que siguin lents i ineficaços, però major és la responsabilitat de l'Ajuntament que sembla que no fa res per accelerar l'assumpte. Si una persona és un incompetent se'l despatxa i prou. Però si se'l manté en el càrrec, la incompetència passa a ésser del qui la tolera.

La higiene pública, la sanitat, les aigües del subsòl (tan necessàries per foravila) no són temes per ésser tractats frívolament. N'hi va haver un, que a un acte públic va gosar dir que el batle que canalitzi les aigües brutes no tornaria a ésser batle. Tal vegada, qui sap. Però donaria una bona passa endavant perquè Campos deixi d'ésser, en alguns aspectes, un poble més digne de Guinea que d'Europa.

Redacció

Més encara sobre les amitges: aclariments i altres suggeriments

Quan s'escriu és per ésser llegit, però moltes vegades no ens feim il·lusions i pensam que basta omplir. Al meu article sobre les amitges, em va passar una cosa semblant. Però, vet aquí que una persona es va interessar per aquest article i vàrem quedar per xerrar-ne una mica i confrontar alguns punts de vista.

Això, com comprendreu, em va satisfer molt i vaig decidir tornar sobre el mateix tema.

Gràcies a l'amic Guillem Soler, economista preocupat i entès d'aquestes matèries, he de fer un ACLARIMENT ja que vaig emprar malament un terme quan parlava del tema d'organització comptable i fiscal per als amitgers: **allà on deia «règim simplificat» (pàg. 9 3er paràgraf)**. Aquesta paraula «simplificat» té un sentit molt tècnic que fa referència al sistema de Declaració amb Estimació Objectiva Singular, i tal com jo ho deia podria dur a confusions: si estam amb Estimació objectiva singular i són els dos, amitger i propietari, els qui declaren conjuntament (amb un número d'identificació fiscal únic) NO SERÀ POSSIBLE EL SISTEMA SIMPLIFICAT (que es basa només en el volum d'entrades de l'explotació), i s'haurà d'anar al sistema NORMAL (que requereix més control sobre les factures de despeses i que en explotacions petites pot suposar un desfavoriment per l'amitger). Hauria de dir «règim simple o més senzill».

Fer aquest aclariment no excusa el meu error de terminologia. Voldria incidir un poquet més sobre aquests temes comptables i fiscals pels amitgers i propietaris.

Primer: no cal constituir una titularitat d'explotació conjunta amitger-propietari. Poden anar per separat. La tria del sistema (si separats o conjuntament) s'hauria de fer en funció del règim fiscal de Declaració de Renda més adequat per ca-

dascú: tenint en compte allò dit (si l'amitger vol anar amb Estimació Objectiva Singular i règim simplificat -càlcul sobre els ingressos- no podrà anar junt amb el propietari i sinó vegeu el model 030 on Hisenda posa totes les opinions).

Segon: és molt important distingir dos règims fiscals, o dos impostos diferents, relacionats però diferents: RENDA (IRPF) I IVA. De manera que podeu dur un règim d'IVA normal (iva suportat menys iva repercutit) i llavors dur un règim de RENDA simplificat. Per molts aquesta seria l'opció millor.

Tercer: És ben hora que les explotacions agropecuàries i els seus titulars (poden ser 2 o 1 o una societat, etc) es preocupin amb cura de dur una comptabilitat (la CEE dóna ajudes per això fins i tot supòs que us podeu informar a l'Extensió Agrària) i de donar importància als temes fiscals. Només una cosa: no dur comptabilitat (llibre d'entrades pels qui van per règim simplificat d'estimació objectiva) podria suposar una multa de 250.000 pts. a part l'estat d'indefensió en què quedaria davant Hisenda. A més s'ha de tenir esment de les factures. Aquells que volen deduir despeses si no tenen factures, totalment correctes i a nom seu, no ho podran fer.

No voldria haver embullat sinó haver-vos posat en estat d'atenció cap a aquests temes. Avui pot no passar res però pensau que Hisenda pot demanar fins 5 anys enrera, tractant-se de l'IRPF, que és auvi l'impost principal i que ens afecta a tots.

Sempre dic, i ho repetesc, que la cosa millor que puc fer és preocupar-vos i recomanar-vos que prengueu consell tècnic adequat. Altra cosa certa seria amagar-se a la realitat d'avui i, més tard, sucumbir econòmicament.

Pere Ollers i Vives

En Jaume Bennàssar, campió de les Balears i d'Espanya amb els seus Caus de Bestiar.

Avui les nostres passes ens han duit un poc enfora de la vila. Hem enfilat la carretera vella de Felanitx i hem arribat a l'hort de Ca'n Gal·lerí. Allà hi viu en Jaume Bennàssar i Bordoy, un foraviler que va néixer a Felanitx però que està a Campos des dels 14 anys. Ara en té 52 i és un gran aficionat a la cria de cans de Bestiar. Ha participat a molts de campionats on sempre ha obtingut bones qualificacions i ha arribat a ser campió de les Balears i d'Espanya. Creim que val la pena conèixer-lo més a fons.

-Des de quan teniu cans i de quina raça són?

Només tenc Cans de Bestiar o raça Pastor Mallorquí. Ja fa molts d'anys que en tenc. Ara en deu fer 25 que vaig tenir la primera cussa. Ara tenc 3 cusses i 2 cans, na Branca, na Marina, en Fum, en Brot i na Branca II.

-Quins campionats heu guanyat?

L'any 80 vaig començar a anar a concursos. L'any passat vaig ser campió de Balears, vaig guanyar la millor ascendència i vaig ser campió d'Espanya amb na Branca.

A la copa del Rei hi havia 196 cans i vaig fer Primer de totes les races, i a Huellas vaig fer 3 primers i un segon.

-Què s'ha de fer per arribar a ser campió?

Els cans han de ser molt fins per poder concursar, les cusses solen ésser més guapes que els cans, es poden presentar a partir dels 15 mesos i són proves de bellesa, s'han de presentar bé,

Foto: Damià Prohens (FOTO VIDAL)

contents, han de saber caminar, estar atents...

El campió de les Balears va per punts, és el cà que ha fet més vegades primer durant l'any, donen 50.000 ptes. per ser campió de Balears i 50.000 ptes. per la millor ascendència, un trofeu d'argent i un diploma; si un cà guanya un pic el concurs ja no el pot tornar guanyar, si torna quedar el primer donen el premi al segon, això es fa perquè no guanyi sempre el mateix.

Pel campionat d'Espanya s'han de fer 3 punts a la prova Internacional, s'ha de guanyar la prova monogràfica i dur un

excel·lent de Madrid, tot això s'ha de fer en 365 dies com a mínim.

-Hi ha més gent a Mallorca que es presenta a aquests campionats?

A Campos hi ha en Miquel des Capsol que té un fill de la meua cussa i enguany a estat campió de les Balears, llavors hi ha en Jaume de Palma i en Rafael Servera de Lluçmajor, però jo som el primer de Mallorca que ha guanyat el campionat estatal i som el segon d'Espanya.

-També sabem que feis uns collars especials per als vostres cans. Com vareu començar a fer-los?

Un temps els cans mallorquins duen aquests collars però ara ningú no en fa. Jo en volia i no en trobava en lloc fins que a Santa Margalida un home me'n va fer dos, però no em va mostrar com els feia, jo llavors ho vaig provar tot sol a ca nostra fins que em varen sortir bé, i ara no n'hi ha d'altre a Mallorca que en faci.

-Com els feis?

Duen molta feina, tot ho faig jo llevat dels claus. Es fan amb fusta de lladoner. S'agafa un llistó, es posa en remull i es vincia perquè sigui rodó, després es tanca amb una peça de llautó, pos l'anella i els claus. Faig uns 20 models diferents.

-Un collar serveix per a tots

els cans?

Lo seu es fer-lo a mida perquè si el ca du el collar gros i pega estirada li pot sortir, i si es fa a mida el collar li entra però no li torna a sortir, per treure-li se li han de baixar les orelles.

-Els feis per encàrrec o els duiu a vendre a qualche banda?

Els faig a hores perdudes, normalment la gent me'ls comana per anar als concursos i a vegades he passat tota la nit perquè ha vengut gent amb presses que el volen per l'endemà. També tenc dos homes que me'n venen, un a Felanitx i l'altre a Sineu, i a la península també n'hi ha un que me'n ven.

-Pertanyeu qualche associació? Rebeu cap ajuda?

Som soci del Club del Ca de Bestiar i de la Real Sociedad Canina de España, però no donen cap ajuda ni subvenció, totes les despeses les he de pagar jo.

-Quin serà el pròxim campionat a on anireu?

Aniré a Talavera de la Reina amb na Marina, és una prova pel campionat d'Espanya. Ara em prepa per la Mundial del 92 a Barcelona.

Que tingueu molta sort i vos donam ànims per seguir endavant.

Núria Vives
Antònia Sitjar

Foto: Damià Prohens (FOTO VIDAL)

La qüestió nacional

POBLE IGNORANT, POBLE ESCLAU

Els mallorquins hauríem de dedicar més atenció a un fet de molta transcendència per a tots nosaltres: la qüestió de quina és la nostra nació. És un fet que, pels motius que aniré analitzant cada mes en aquesta secció donam, erròniament, per sabut i decidit. Estic segur que si féssiu la pregunta «quina és la teva nació?» als cent primers mallorquins que vos topàssiu, al menys 99 us contestarien: «Espanya». I és ben normal i lògic que aquesta sigui la resposta majoritària, perquè des de fa molts d'anys això és el que ens han predicat i ensenyat. Ara bé, jo us convidaria a no acceptar tan aviat temes tan importants per a tots nosaltres. Anem-hi a poc a poc.

Coneixes, lector o lectora, la història de Mallorca? Sabem,

els mallorquins, què ha passat a la nostra illa des que hi varen arribar els primers pobladors? Sabríem explicar alguna coseta de com era la organització política mallorquina l'any 1700? I quina era l'única llengua oficial i natural a Mallorca fa tan sols 250 anys? Què ha succeït a nivell polític aquests darrers segles?

Poca gent poc respondre a aquestes preguntes. No hem tengut l'oportunitat d'estudiar la nostra pròpia història ni aprendre d'escriure i llegir en el nostre propi idioma. Només aquesta anormalitat ja ens hauria de fer pensar un poc. Com així no ens ha deixat aprendre totes aquestes coses? Jo vos ho diré, encara que tots vos ho imaginau: perquè un poble que coneix el seu passat estima el seu país. I si l'estima el defen-

sa dels enemics. I estimar la terra vol dir estimar-ho tot: els altres habitants, els nostres costums, el nostre idioma, els nostres animals i plantes, etc.

Dit d'una altra manera: per

estimar una cosa o una persona, abans l'has de conèixer. Si t'han negat i prohibit el dret a conèixer el teu país, com el pots estimar?

Mateu Duran

DROGUERIA - FERRETERIA

CA'N ROS

Articles de Regal

Electrodomestics

Distribuidors PHILIPS

C/. Obispo Talladas, 1
CAMPOS

LEONOR MIRÓ ROIG

FRUITS SECS

Vos ofereix, per a festes, aniversaris, i qualsevol altra ocasió, un gran assortiment d'aperitius, fruits secs, llepolies i llegum. Tot a la menuda amb la garantia de

Truyo's. Fruits Secs de Mallorca, S.A

Carrer Ferrocarril, 1
CAMPOS

S'elàstic

Club Gimnàstic

- * KARATE - DO
- * APRIMAMENT
- * GIMNÀTICA
- * MANTENIMENT
- * GIMNÀSTICA PER A NINS*
(De 7 a 12 anys)

*GIMNÀSTICA ANTIREUMÀTICA
PER A LA TERCERA EDAT

* PESES I MÀQUINES DE MUSCULACIÓ

HORARI: MATINS: de 10 a 11
CAPVESPRES: de 6 a 10

C/ Africa, s/n - CAMPOS

Beneïdes de Sant Antoni...

... una tradició que, a poc a poc, deixam perdre

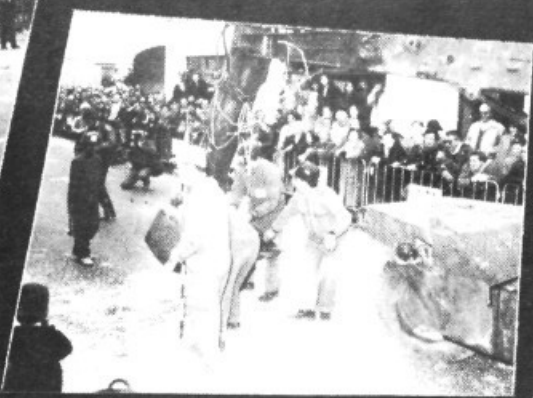

FOTOS: DAMIÀ PROHENS
(Foto Vidal)

El temps no va acompanyar; i la participació encara menys

L'altra cara de la moneda: SA RUA

De cada any més marxa

Això n'es una petita mostra

FOTOS: VIDAL

Un nou llibre de Gregori Mir

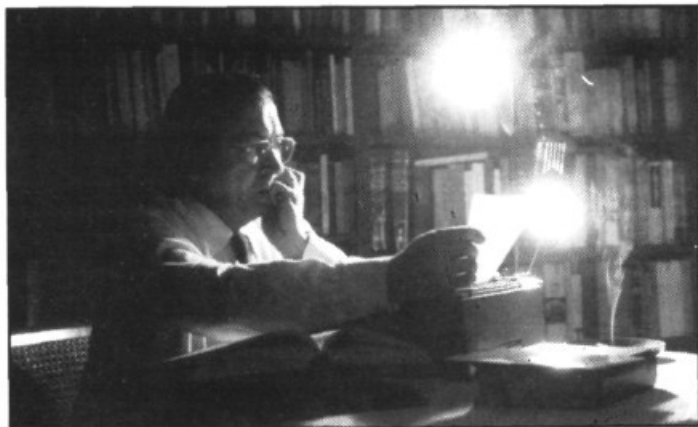

FOTO VIDAL

Gregori Mir, el polític i historiador campaner, ha publicat a l'editorial Moll el seu estudi «El nacionalisme de la nostra terra». Una obra que intenta acostar el lector a la revista «La nostra terra», editada els anys 1928-1936, i que va esser un exponent de l'ideari i de les normes estètiques dels noucentistes mallorquins. Publica-

ció excel·lent, no gens provincial, que va seguir amb curiositat i interès crític els corrents literaris i ideològics de l'època.

Perquè, de fet, «La nostra terra» va esser una suma de la doctrina nacionalista que professaren els sectors més rellevants del pensament mallorquí dels anys vint i trenta. I aquest

és l'aspecte que Gregori Mir, diligent investigador de la nostra història política, estudia en el present volum, oferint a la vegada una antologia dels textos més significatius publicats a la revista en relació amb el nacionalisme. Uns textos que, sens dubte, interessaran i fins i tot sorprendran els mallorquins de les acaballes del segle XX.

I ja que parlem de Gregori Mir volem donar notícia de la pròxima publicació de la seva tesi doctoral sobre Miquel dels Sants Oliver que li editaran a Barcelona, i de la reedició de la seva obra més coneguda: «El mallorquinisme polític», publicat amb el pseudònim d'Anselm Llull a París l'any 1976 i que ara ens oferirà de bell nou -i ampliada- l'editorial Moll.

Distribucions de begudes

S. GINARD

SCHWEPPE
AGAMA
EL BATURRICO
ESTRELLA DORADA
KRONENBOURG
AIGÜES MINERALS

MAGATZEM

Final travesia C/Norte

CAMPOS

LEDER CLUB

boutique

- Confecció de prentes de pell a mida
- Complements de moda
- Articles de regal

C/. Creu, 2 - CAMPOS
Tel. 65 26 11

Investigació

Aspectes demogràfics i històrics de l'epidèmia de grip del 1.918 a Mallorca. El cas de Campos (2ª part)

El grip del 1.918 a Campos

Dia 21 d'Octubre de 1.918 es reuní l'Ajuntament de Campos en sessió ordinària. Hi eren presents el president, Guillem Bennàsser i els regidors Joan Ballester, Joan Mas i Bartomeu Rigo hi mancaven a dita reunió els també regidors Bartomeu Ballester, Bartomeu Sala, Gregori Mesquida, Miquel Mas, Mateu Prohens, i Jaume Xamena. L'ordre del dia se centrà en l'anormal situació sanitària del moment. En primer lloc se procedia a la lectura del Butlletí Oficial de la Província extraordinari del dia 16, que ordenava als batles de tots els municipis de la Província que enviassin un comunicat diari al Governador per conèixer les necessitats sanitàries reals i fer una distribució justa dels medicaments, desinfectants, robes i ajuts econòmics subministrats pel Govern. Al mateix temps aquesta informació seria utilitzada per designar metges als pobles més necessitats.

La Junta de Sanitat, constituïda pel metge, el farmacèutic i cert nombre de representants del consistori, presentà tota una sèrie de normes específiques, que foren acceptades per unanimitat. No sabem el contingut exacte d'aquestes disposicions, però a partir de les resolucions d'altres Junes podem suposar que devien ser semblants a les següents:

- 1.- Netejar l'atmosfera fent fogueres a cada cap de cantó i tirant-hi sofre.
- 2.- Desinfectar els carrers amb dissolucions de sulfat de coure i els edificis públics i privats amb calç.

3.- Obligar a treure del poble tots els animals i fems.

4.- Evitar aglomeracions de gent. Tancar provisionalment col·legis i llocs de divertiment com cinemes i teatres.

5.- Prohibir el trasllat de cadàvers.

6.- Prohibir celebrar festes, fires i reunions.

7.- Prohibir tirar aigües brutes als carrers o tenir-les ammagatzemades a depòsits.

8.- Netejar depòsits d'aigua, safareigs i basses.

9.- Prohibir les visites a les cases amb malalts greus.

10.- Els malalts no podran sortir dels seus domicilis i menys entrar a cafès, botigues i altres llocs públics sense permís escrit del metge.

11.- Les aigües utilitzades pel malalt hauran d'esser desinfectades i posteriorment enterrades al camp.

12.- En cas de defunció el cadàver serà duit al cementiri pel camí més curt i enterrat immediatament.

El butlletí de l'estat sanitari degué apuntar l'inici de l'estat epidèmic al terme municipal, ja que dos dies abans s'havia produït la primera defunció per causa del grip: una dona de 42 anys.

Dia 26 la Corporació, vista la propagació de la malaltia a la Vila ordenà que només sortís del terme municipal la llet sobrant després d'ateses les necessitats de la població. Segons sembla, durant l'epidèmia es produïren abusos amb els queviures: mercat negre i adulteracions foren a l'ordre del dia, que els diferents governs

municipals i a nivell provincial, intentaren frenar.

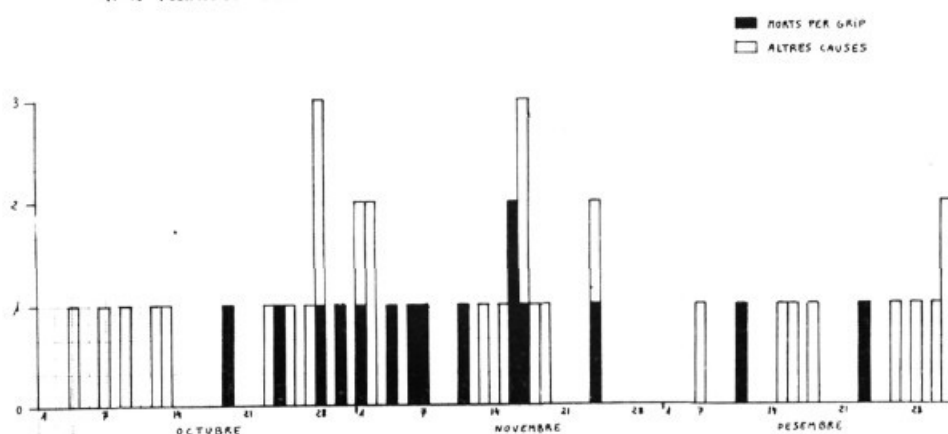
Dia 2 de novembre es nomenà per unanimitat, i ja en plena mortalitat epidèmica Bartomeu Ballester i Ballester Comissari d'Higiene Municipal. Les seves funcions foren la coordinació i direcció dels treballs de desinfecció i neteja d'edificis i carrers d'una banda, i d'altra l'enterrament dels difunts.

A la mateixa sessió s'acordà l'adquisició de llenya per fer foc als carrers, tal com recomanaven els metges de l'època per tal de desinfectar l'atmosfera, moltes vegades s'hi afegia sofre i això produïa un fum quasi irrespirable que en res ho ajudava als malalts. Els qui ho visqueren recordaran amb horror aquells vespres il·luminats pels dits foguerons: els reflexos daurats a les façanes les cases, recordatori de la presència de la Mort, llesta per atacar sense pietat qualsevol dels habitants de la Vila. També es comprà calç per posar-la a les tombes dels epidemiat, per prevenir les possibles infeccions derivades de la putrefacció.

Després de la lectura dels acords de la Junta Municipal de Sanitat, a la mateixa sessió, el batle feu la proposta, acceptada per unanimitat, d'obrir una subscripció popular per socórrer els pobres de la població. No en tenim els resultats econòmics, però suposant un resultat similar al d'altres municipis podem dir que degué ésser un èxit. A Petra la quantitat de doblers recollida no sols fou suficient sinó que fins i tot hi va haver un sobrat de quasi 300 pts. després de fer front a les quasi 800 pts. de despeses derivades de l'epidèmia, que fou repartit per una comissió constituïda pel capellà, el metge, l'apotecari, i la superiora de les GG. Terciàries, entre les famílies necessitades del municipi. Probablement una crida a la solidaritat amb un resultat tant lloable no es donaria a la nostra societat individualista i consumista.

El dia 11, el Comissari de Sanitat, Bartomeu Ballester, presentà la distribució de les almoines fruit de la subscripció popular oberta per l'Ajuntament. El regidor Joan Mas i Mesquida no va votar, al·legant que tant ell com el seu company de minoria, ni cap representant del seu partit no havia entrat dins la Comissió encarregada del repartiment. Aquest fet demostra que ja en aquell temps es posava la lluita de partits per damunt l'interès comú. S'as-

MORTS REGISTRATS DIÀRIAMENT A CAMPOS DURANT L'EPIDÈMIA DE GRIP DE 1918

senyala la poca quantitat de carn en circulació i al·legant les especials circumstàncies fou nomenat el regidor Gregori Mesquida i Garcies com a inspector per assegurar-ne el subministre.

La gràfica de les defuncions registrades dia per dia, assenyalant amb color fosc els morts per grip, segons dades tretes dels llibres de defuncions del Registre Civil, dóna idea del desenvolupament i la intensitat de l'epidèmia. A partir de la primera defunció per grip, la d'una dona casada de 42 anys, dia 19 d'octubre, la mortalitat adquirí ràpidament una important intensitat.

La darrera setmana d'octubre i les tres primeres de Novembre registren la major concentració de morts epidèmiques. Després les defuncions s'anaren espaïant fins dia 27 de desembre, que es produí la darrera víctima.

El nombre d'òbits en el període de major intensitat epidèmica no fou molt elevat en termes absoluts, un màxim de 3 defuncions diàries, però en termes relatius suposà un nombre considerablement rellevant si ho comparam amb la mortalitat habitual del poble.

A la sessió del dia 18 es tractà l'assump-

te de l'exportació de blat i s'adoptà la resolució d'autoritzar la sortida del ja sol·licitat i de les peticions que es produïssin al llarg de la setmana, i es deixà la decisió definitiva per a la pròxima sessió. Com podem veure, la temàtica dels assumptes tractats als plens de l'Ajuntament no fan sino posar en relleu la nostra afirmació de la importància de l'alimentació.

El Comissari de Sanitat, en nom de la comissió, proposà donar 100 pts. de les aconseguïdes amb la subscripció a les Germanes Terciàries de Sant Francesc pels treballs i ajudes a les famílies afectades per l'atac epidèmic: això fou acceptat per unanimitat.

Al mateix temps s'aprovà l'abandonament de les despeses d'un mes de lactància per a l'infant Antoni Ballester i Moll, fill de na Bell Moll, morta a causa del grip, i s'acordà sol·licitar a l'Excma. Diputació Provincial que es fes càrrec de l'esmentada lactància.

Per aquelles dates el Governador Civil havia enviat medicaments, dels quals es feu càrrec l'apotecari titular del poble, per esser repartits entre els malalts declarats pobres de solemnitat. Els pobres també rebien altres serveis gratuïts, com el de l'en-

terrament, del qual es feia càrrec el municipi.

A partir d'aquest moment les informacions trobades a les actes municipals són de caire bàsicament econòmic, i donen compte de les aportacions monetàries i una relació de despeses, i indiquen el servei o bé adquirit i el beneficiari del pagament.

Dia 23, i dins el que podríem anomenar mesures de desinfecció, es prengué l'acord d'emblanquinar el jutjat municipal de la Vila i pagar 17 pts. per import de la mateixa operació a l'escola d'infants.

El Governador civil envià un telegrama en què donava ordre d'eliminació de traces a l'exportació del blat no imprescindible a les necessitats de la població del municipi i s'aprovà la lliure circulació de gra fins nou acord.

A la següent reunió del consistori, dia 30, el Batle comunicà el rebut del Govern Civil de 200 pts. per atendre les necessitats sanitàries, però les despeses haurien d'esser justificades mitjançant les corresponents factures.

Les actes de la sessió del 14 de desembre presente la més extensa sèrie de factures, que a continuació destacam:

Pagata	Concepte	Quantitat	
Bartomeu Prohens i Mas	Àcid sulfúric, desinfect.	4'60	pts.
Andreu Ollers	Jornal i treball fuster	59'95	pts
Francesc Llaneres	Jornal emblanquinar	29'45	pts
Francesc Hernández i Obrador	44 Hl. closques ametlla	44	pts
Joan Puig	285 feixos llenya	116	pts
Miquel Vidal i Ballester	Calç i sofre	13	pts
Les factures presentades dia 28 de desembre són:			
B. Mesquida Garcies, apotecari	Medicaments	146'35	pts.
Comisari de Sanitat	Conducció cadàvers i desinfectants	51'50	pts
Nofre Oliver	10 cartells per advertir l'estat epidèmic.	10	pts.

El dia 21 fou presentada una altra factura relacionada amb l'epidèmia: 9'87 per la calç subministrada per Lluç Fullana per als enterraments.

La notícia que ens informa amb certesa a la tornada a l'estat

sanitari habitual, és que el regidor Bartomeu Ballester presentà després de la reunió celebrada dia 10 per la Junta Municipal de Sanitat la dimissió del càrrec de Comissari de Sanitat per considerar passat l'estat epidèmic.

SA CIMENTERA, S.A.

- * MATERIALS PER A LA CONSTRUCCIÓ
- * OFERTES DE PAVIMENTS I RAJOLS

Carrer Cimentera, 38
CAMPOS

Tels. 65 02 54
65 08 73

Joies

Fuscai

C/. A. Vives, 26

CAMPOS

Tel. 65 11 70

INTENSITAT DE L'EPIDÈMIA A CAMPOS

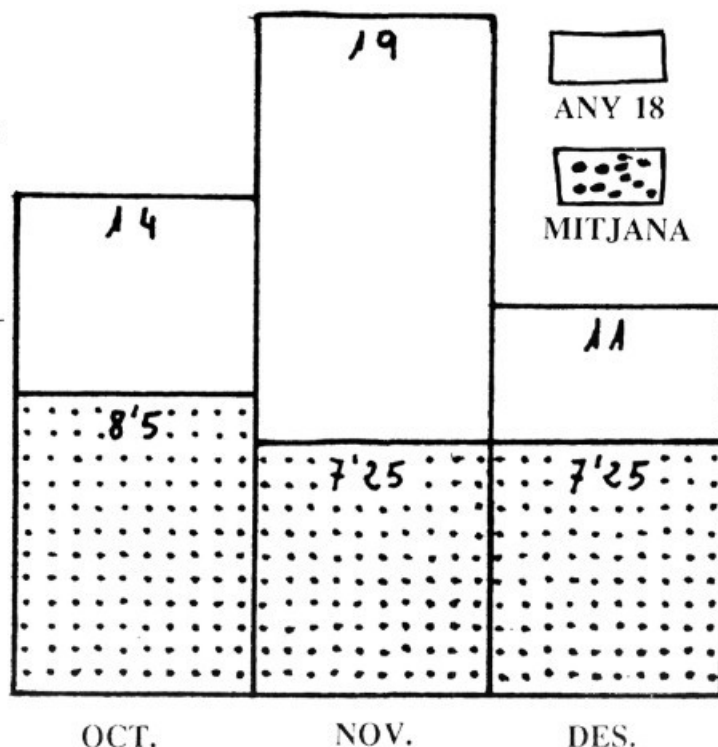
Hem reservat com a final de l'article la resposta a la qüestió de intensitat que revestí el Grip del 18 a Campos (S'ha de tenir en compte que comprenia l'actual de Ses Salines). Hem subdividit la resposta en dos apartats: el primer analitzà la intensitat quan a la xifra de morts i el segon ho fa en relació amb les persones que patiren la malaltia fos o no el seu desenllaç la mort.

Si ens fixam en la gràfica veim que l'increment en el nombre de morts de l'any 18 respecte a la mitjana d'altres és fàcilment detectable però gens espectacular. En el mes de major mortalitat -novembre- pràcticament sols se duplica la mitjana de 1.916, 1.919, i 1.920. Aquesta xifra no es pot ni comparar amb l'increment registrat a altres municipis de l'illa (Calvià, Esporles, Muro, etc.) en els que el mes de major mortalitat presentà augments de més del 1.000 % respecte al nombre de defuncions habituals. Si la mortalitat hem dit que fou poc important a Campos, si la comparem amb altres municipis, més poca importància presenta a la comparació de mortalitats, la mortalitat posa en relació el nombre de defuncions amb els habitants d'un territori.

Com a exemple podem dir que la mortalitat a un poble de 300 ha. en que morin 22 persones és molt més alta de la d'una ciutat en que en morin 15.000, però amb una població d'un milió. (Serien unes mortalitats del 73'3 % i del 15 % respect.) la mortalitat a Campos calculada a partir del nombre total de defuncions succeïdes al llarg dels mesos de l'epidèmia, és de menys del 10 %, mentre que la màxima a Mallorca en el mateix període fou de més del 23 %, a Puigpunyent.

Quant a les persones que foren afectades, és a dir, a la xifra de persones que emmalaltiren de grip al llarg de l'embat epidèmic de l'any 18, la resposta seria sens dubte que el nombre fou alt. No tenim notícies exactes d'aquesta qüestió en el cas de Campos, però a altres municipis com Lluçmajor i Banyalbufar hem fet apreciacions de l'ordre del 60-80 %, cosa que ens pot donar idea de la proporció d'afectats.

COMPARACIÓ DE LA MORTANDAT DELS MESOS EPIDÈMICS AMB LA MITJANA DELS MATEIXOS MESOS DOS ANYS ABANS I DOS DESPRÉS

Ferran D. Lluch i Dubon
Gregòria Gràcia i Vidal

Llicenciats en Geografia per la U.I.B.

Grup Radioafccionats Campos

Els Radioafccionats de Campos, encara que amb un poc de retard, desitjam que el 89 sigui un bon any per tothom i que hàgiu passat bé totes aquestes festes, Nadal, Reis, Sant Antoni, Sant Blai, Sa Rua... Nosaltres ara, passat tot aquest trull, volem aprofitar per presentar-vos l'anagrama exclusiu del Grup Radioafccionats Campos, el qual consta de les següents parts:

consta de les següents parts:

- 1.- Mapa de Mallorca.
- 2.- Escut de Campos, poble d'on som.
- 3.- Torreta amb simulació d'antena i ones, situada sobre el mapa en el lloc aproximat que correspon a Campos.
- 4.- Dues mans unides com a signat d'amistat.

5.- El nom del nostre grup.

A partir d'aquest any, el local social del club, allà on durem a terme les reunions, les xerrades, el punt de trobada dels Cebeistes, el lloc on trobareu informació i podreu fer qualsevol consulta sobre el nostre hobby, serà el Bar Restaurant «Avenida». Ens hi podreu trobar cada dijous (excepte festius) entre les 21 i les 23 hores. La seva adreça: Avinguda Jaume II n° 28.

També volem comunicar-vos que un membre del nostre grup ha estat elegit, per la revista Ones Il·lenques, com a responsable del grup de transmissions de l'esmentada revista. Aquest grup s'encarrega de coordinar els concursos, coneguts en radiofició com a

«Caça de la Guineu», i del muntatge d'equips en qualsevol lloc on sia necessària una comunicació (maratons, actes culturals i cívics, etc) i no puguin fer-se directament. 73-51 cordials del Grup Radioafccionats Campos.

La Medicina Màgica 2ª part

(Els curanderos)

Sent caure damunt tu la intensa vibració de l'albada;
deixa que t'inundi la mirada tendra d'un nin; sent la força
de les ales d'aquell ocell que s'allunya a l'horitzó; perquè
tu pots viure l'únic moment... etern.

M.M.

En aquesta segona part parlaré d'un parell de casos que il·lustrin un poc el que vaig dir a l'anterior article. M'agradaria fer un incís especial sobre el fenomen concret que anomenem «Paus». Però començaré amb un cas que va succeir a una neboda meva de tres anys. Un dia es va escaldar un braç amb aigua que bullia i sa mare tot d'una la va dur al metge, el qual li receptà una pomada i uns calmants, ja que les cremades eren intenses i ell trobà que la nineta no podria dormir a causa del mal. La mare passà per l'apotecaria i comprà allò que el metge li havia receptat. Més tard, quan arribà el pare de la nina de fer feina, li comentà que coneixia una doneta d'edat que curava resant una oració. La mare no ho dubtà ni un segon i partiren de cap a ca aquella dona.

Després de la visita, al cap d'un parell d'hores, la nina ja estava més tranquil·la i aquell mateix vespre va poder dormir sense prendre cap calmant. I al cap de dues setmanes aquelles cremades

varen desaparèixer sense deixar rastre, ni tan sols havien bofegat aquella delicada pell, i això sense emprar tampoc la pomada.

També vos puc anomenar un altre curandero que cura aqueix mateix mal magnetitzant cotó i oli. És un home bastant conegut que viu per devers el Pont d'Inca.

I molts d'altres que es dediquen a curar i ho fan de bona fe. Però també és cert que n'hi ha d'altres que se n'aprofiten i estafen la gent i l'únic que cerquen és treure'n un profit econòmic.

Una de les coses curioses dels curanderos és que cada un sol tenir les seves pròpies tècniques de curació: a un li va millor curar amb una oració, a un altre amb una veta i a un altre amb aigua.

Això demostra que l'important no és el mitjà que s'usi, sinó que es tracta que la ment tengui per on aflorar.

També coincideixen tots amb una altra cosa: que amb la pràctica es va incrementant la força curativa.

Bé, ara m'agradaria parlar

un poc del que coneixem com a curador de naixement: «els Paus». M'agradaria fer una reflexió sobre aquestes persones que jo anomenaria «un producte de la nostra fe col·lectiva tradicional». És a dir que tots sabem que encara avui quan neix un al·lot el dia de Sant Pau la família el vol batiar el mateix dia perquè rebi el do de curar amb tota la seva força.

El que crec que realment és més decisiu perquè aquell nin a aquella nina pugui curar mitjançant la seva escassa saliva és la tremenda força emocional que rep l'infant quan neix i que augmenta més encara quan és batiat el mateix dia. Si tenim en compte que un nou nat està indefens de cara a les impressions que rep dels seus entorn. És sabut que el primer tipus de comunicació que rep el nin és emotiva (te-

lepàtica). Aleshores, és clar, si tothom creu, perquè és tradició, que aquell infant pot curar, quan sigui gran realment curarà.

Això que dic és comprovable, ja que a molts d'altres països que no coneixen aquesta tradició els infants que neixen el dia de Sant Pau no tindran l'aparent do que tenen els «Paus».

I jo me deman: Quants de nosaltres podríem, no només curar, sinó fer moltes més coses si en lloc d'haver-nos repetit un pic i un altre:

-Ets un desastre, no serveixes per res! Ens haguessin dit:

-Tu ho pots tot!!

Miquel Montserrat

**Cafè
TURISME**

**NECESSITAM
UNA AL·LOTAJOVE**

per a cuidar tres nins.
Informació al telèfon 60 08 25

**MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
MIQUEL LLADÓ**

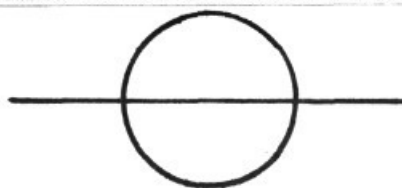
Avd. La Virgen, s/n - Tel. 65 06 75

JAUME FERRER I MAS
REPARACIÓ I VENDA DE MOTOS
MOTOSERRES I MOTOCULTORS
Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65 00 60 - CAMPOS

PROHEMA S.A.
Estació Servei núm. 5.512
CAMPOS

Pla Focal

Curset pràctic de fotografia

Aquesta secció va en combinació amb el programa del mateix nom que s'emet per Call Vermell els dimarts a les 10'15 del vespre i els dimecres al matí.

«Rollo» 4 - Els rodets

1.- TAMANYS		
<p>Polaroid 10 photos 8x10cm INSTANTÀNIA</p>	<p>Kodacolor Film for Colour Prints Film pour Epreuves Couleur POCKET</p>	<p>Kodacolor FILM Für Farbbilder • Para Copias En Color INSTAMATIC</p>
<p>Kodacolor Film for Farbbilder Película para Copias En Color GB 135-36 36 EXP 35 mm.</p>	<p>POCKET</p>	<p>RÀPID 120 220 127 620</p>

2.- SENSIBILITAT			3.- APLICACIÓ	
<p>Kodak EKTAR 25 36 EXP 35 mm FILM FOR COLOUR PRINTS FILM POUR EPREUVES COULEUR</p>	<p>Kodacolor VR Film for Colour Prints Film pour Epreuves Couleur 100 CP 135-36 36 EXP DX 35 mm</p>	<p>FUJIFILM SUPER HI 1600</p>	<p>AGFA CHROME CT 100</p>	<p>Plus-X pan Film für Schwarzweiß-Bilder Película para Copias en Blanco y Negro 125 PX 135-36 36 EXP DX 35 mm</p>
MOLT BAIXA	NORMAL	MOLT ALTA	DIAPPOSITIVES	BLANC I NEGRE

MARCA **Polaroid Supercolor** AIXÒ ENS DIU LA CAPSA

APLICACIÓ

TAMANY **135 DX** QUANTITAT D'EXPOSICIONS

SENSIBILITAT **100 ASA 36**

INSTRUCCIONS.

Cargue y descargue la cámara siempre a la sombra.
En cámaras automáticas, ajuste la sensibilidad a 100 ASA-21 DIN.
Siempre que sea posible, use una velocidad de 1/125 de segundo.
El fotógrafo debe situarse preferentemente de espaldas al Sol. La cámara estará en la sombra, y lo que se dispone a fotografiar, perfectamente iluminado.

DIAFRAGMAS RECOMENDADOS PARA CÁMARAS CON REGULACIÓN MANUAL

Condiciones de luz	Sol fuerte	Sol	Sol débil	Nublado	Muy nublado
Velocidad	Diafragma				
1/125 seg.	f/16	f/11	f/8	f/5.6	f/4
1/250 seg.	f/11	f/8	f/5.6	f/5.6	—

Nota: Le sugerimos recorte esta tabla y la lleve junto con su cámara.
FLASH: Use bombillas azules o cubriéndola en condiciones de poca luz. Siga las instrucciones del fabricante del mismo.

GARANTÍA. Esta película ha sido fabricada y envasada para ofrecerle fotos de excelente calidad. No obstante, como en cualquier otro film, los colores pueden variar con el paso del tiempo. **SOLIS COLOR** garantiza únicamente la reposición del material con defectos de fabricación.

CONSERVACIÓN Y REVELADO. Esta película debe ser conservada en lugar fresco y seco. Para obtener los mejores resultados de la misma, lleve a revelar lo más pronto posible una vez expuesta.

DATA CADUCITAT

ANTONI PROHENS VIDAL

5
UNA IMATGE PER CONCURSAR

COM ESTÀ FETA AQUESTA FOTO?

Enviau les respostes a:
RESSÒ. Ap. 40 CAMPOS

o a:
CALL VERMELL RÀDIO Ap. 20 CAMPOS
abans de dia 1 de març

PREMIS:

- 1.- Una subscripció a Resso per un any
- 2.- Un jersei de Call Vermell Ràdio

FOTO: DAMIÀ PROHENS (Foto Vidal)

Nova etapa del Club d'Esplai Parroquial

Fa un parell de mesos, un grup de joves, que fins llavors havien duit endavant el CLUB D'ESPLAI PARROQUIAL, ens convidà a continuar la seva tasca, consistent a fer aparèixer a les cares de tots els nins i nines del nostre poble una bona rialla.

Nosaltres, un nou i nombros grup, acceptarem continuar aquesta tasca que consideram important dins el poble de Campos.

I així, començarem amb un parell de trobades amb els al.lots.

La primera fou una berenada a la qual hi vingueren un centenar de nins; però, el més important de tot ha estat, fins ara, l'excursió a Son Toni Amer, que férem dia 14 de gener, amb una acceptació, per part dels joves, fins i tot més bona que l'anterior.

A pesar del gran nombre

d'al.lots que hi assistí, l'excursió va esser tot un encert. I tornarem tots a la vila, encara que alguns ho hagueren

de fer amb cotxe, ja que les bicicletes havien foradat.

Fa més pocs dies, tingué lloc a Campos la RUA-89. I se suposa que, com els anys anteriors, tant monitors com al.lots haviem de poder gaudir d'una bona RUETA en finalitzar la grossa, però la veritat és que, encara que ens ho passàssim bé tots plegats, l'ambientació musical fou més adequada per als grans.

Això és, només, l'inici.

Ara volem continuar amb noves idees com, per exemple, reunir-nos amb els nins i nines al CLUB D'ESPLAI amb la intenció d'estimular la seva creativitat realitzant

una sèrie de tallers: des de treballar amb fang fins a aprendre a ballar dances.

A més d'això organitzarem, també, una excursió cada mes pels infants per conèixer millor els voltants del nostre poble i, en general, la nostra illa.

Procurarem anar informant a tothom a mesura que s'acostin les activitats.

Estam molt satisfets de com ha començat aquesta empresa i confiam que ens ajudareu a continuar-la d'una manera positiva.

**CLUB D'ESPLAI
PARROQUIAL**

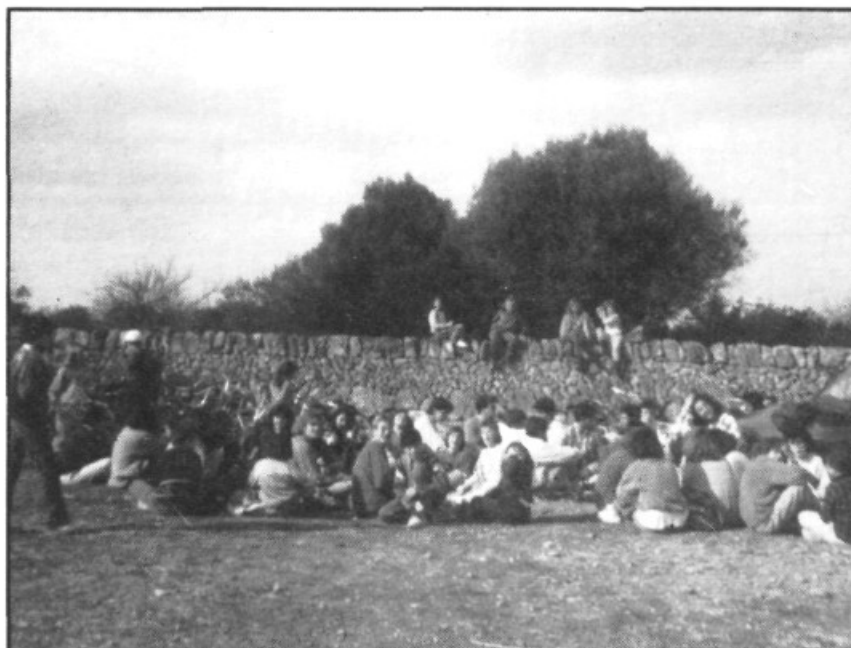

Foto: Damià Prohens (FOTO VIDAL)

vins bernalt

ELABORACIÓ PRÒPIA

embotellador núm. 5929 P.M.

Carretera Felanitx, km.1.600

☎ 971 65 09 45

07630 CAMPOS
(MALLORCA)

tot temps

Sabates - Ortopèdia

Carrer Creu n.º 4 - Tel. 650541 - CAMPOS

CRISTALLERIA PERELLÓ

Carrer Palmer, 1

CAMPOS - 07630

Tel. 65 00 95

Equip de Bàsquet Senior

JUGADORS:

-Bases: Miquel Fullana, Baltasar Rigo.

-Alers: Biel Sorell, Pep Nolla, Joan Jaume, Pere Lladonet, Pere Vicens, Tomeu Ferrer.

-Pivots: Tomeu Adrover, Llorens Oliver, Julià Bauçà, Sebastià Mas.

-Entrenador: Joan Jaume.

-Delegat d'equip: Marc Lladonet.

-Delegat de Camp: Francesc Morell.

Aquest equip fa una molt bona temporada; bon joc i bon enteniment entre els jugadors, era el que mancava. Una novetat és que l'entrenador enguany també juga, el qual a més de ser un reforç molt important, dona tranquil·litat a l'equip.

En primer lloc destacar que no s'ha perdut cap partit dins Campos i a més algunes victòries han estat so-

nades, la més espectacular, sens dubte fou l'aconseguida davant l'Artà (8-1-89), 38 punts de diferència ho diuen tot, una segona part de pel·lícula en la qual el Campos va aconseguir un parcial de 42-12. Destacaren en aquest partit en Biel Sorell (27 punts) i en Tomeu Adrover (24).

15-1-89

El Campos jugava a Po-

rreres, un partit que semblava fàcil i es va perdre, sens dubte una passa enrera per a la conquesta del títol.

Els anotadors del partit foren: Biel Sorell (3), Tomeu Adrover (14), Joan Jaume (13) i Pere Lladonet (2) i el resultat final Porreres, 64 - Campos, 62.

22-1-89.

El Campos s'enfrontava a

l'equip de Sa Pobla, un partit que no va començar massa bé pels nostres jugadors però a mesura que transcorria el temps s'assentaren per acabar guanyant de 9 punts.

Aquest partit va tenir alguns moments de joc dur, els nirvis feren acte de presència però tot va acabar bé.

No va ser un dels millors partits vist a Campos però al manco va servir per continuar als llocs capdavanters de la classificació.

NOTA: El Campos ha jugat dos partits més, el primer a Ses Salines i guanyat amb facilitat. El segon contra el Felanitx, un altre dels equips de davant, victòria campanera, encara que més ajustada. En tendrem més informació al proper número.

Excursionisme a cavall

L'excursionisme al nostre poble és una activitat més de quasi cada cap de setmana. Fer una excursioneta a peu o en bicicleta, anar a fer una volta amb la barca o amb el cotxe, són coses que no són noves al nostre poble. El que sí que és nou per molts de campaners és fer les excursions amb cavall. Crec que anteriorment no hi havia altre grup d'excursionista amb cavall a Campos.

Deu ésser bonic, trespasar pels camins i carreranyes de fora vila, disfrutar de la natura, i crec que passen molt de gust de fer qualche amolladeta als cavalls i al final una torrada, un poc de llonganissa, un botifarrró, un pic o dos de vi, i cap a la vila. Però el millor de tot és que ens ho contini un poc alguns membres d'aquest grup:

-Com va començar això de les excursions?

-Va ésser una idea que va sortir de tots, ja que no tenim el

cavall per fer corregudes. Ens agrada més anar a gaudir d'un matí al camp. Això de les excursions només són els diumenges, els altres dies feim voltes a la pista.

-Contau un poc el que feis.

-El diumenge, aproximadament a les vuit del matí, ens trobam tots al club. Preparam el cavall, feim la discutida, aquesta és teva, aquesta és meua, preparam la ruta que hem de seguir, badant, badant són quasi les nou, i au al.lots anem. Tornam aproximadament a les dotze, donam menjar al cavall i cap a casa.

-Què trobau de les instal·lacions?

-Mira, l'estat és bo, però creim que es podria millorar. De fet hi ha un parell de projectes en marxa. Fa un any no ens pensàvem estar tant bé com ara. A tot això ho volem agrair als socis, que amb les seves

FOTO VIDAL

aportacions han fet possible aquest projecte. Fer les quadres només ha estat una primera passa.

-Costa molt mantenir un cavall?

-Aproximadament unes 10.000 pessetes cada mes, entre el lloguer de les quadres, el menjar i l'aigua.

-Teniu algun ajut de l'Ajuntament?

-Tenim ajuts oficials només quant hi ha carreres, en forma de trofeus. Creim que no estaria gens malament que amo-

llassin qualche duro. Bastaria tenir les mateixes condicions que el Camp Municipal d'Esports. Per què no?

-Quants sou normalment que sortiu?

-Normalment som de 10 a 15.

-Si algú vol venir amb vosaltres amb qui s'ha de posar en contacte?

-Pot venir al club cada dia normalment de les 6 a les 7 de l'horabaixa. L'informarem amb molt de gust.

J.M.

Entrevista a Tomeu Prohens, president del Club Atlètic Migjorn

Fa uns mesos, la secció d'atletisme del Club Esportiu Campos, juntament amb altres clubs del Migjorn mallorquí varen constituir el Club Atlètic Migjorn, del qual fou elegit president el campaner Tomeu Prohens.

Ressò ha volgut informar d'aquest important esdeveniment esportiu als seus lectors i, per això hem entrevistat en Tomeu Prohens, persona sempre molt vinculada al món de l'atletisme.

-Tomeu, quin temps fa que treballes per promocionar l'atletisme?

-Ara fa més o manco deu anys.

-Quin balanç podries fer d'aquests anys? Trobes que ha arrelat aquest esport a la nostra vila?

-Crec que bastant positiu, ja que si ens hem d'atenir als resultats al llarg d'aquests anys, hem tengut cinc atletes que en diferents moments han estat, i algun d'ells encara ho és, campions de Balears; primer varen esser Fina Hisado i Catalina Barceló i actualment, Isabel Duran, Catalina Bauzá i Fàtima Barceló, aquestes mateixes atletes juntament amb Margalida Lladonet i Francisco Duran han estat seleccionats per Balears als campionats d'Espanya.

Quant a la segona part de la pregunta, només estic satisfet a mitges, però hem de tenir en compte que és un esport bastant dur, molt sacrificat i que aquell que no consegueix destacar es desanima i ho deixa quan torna més gran; per tant, sempre serà difícil que sigui una quantitat nombrosa la que practiqui aquest esport.

-Qui varen esser els impulsors del Club Atlètic Migjorn?

FOTO VIDAL

-Tot va començar amb una xerrada que férem en Salvador Domínguez de Porreres que, per cert, ara ens ha deixat, i jo que representava els campaners que acolliren amb molt d'entusiasme la idea, i començarem a reunir-nos aquesta gent i pares d'al·lots de l'equip, eren en Pep Baron, en Pep Garcia, en Toni Obrador i en Toni Rigo.

-Amb quin motiu es va formar aquest club?

-Millorar el rendiment esportiu i donar suport als atletes, que se sentissin dins un equip que prenguéssin forma com a tal, ja que es necessita un determinat grup d'atletes que ni els altres ni nosaltres no teníem ni podríem aconse-

guir, i també per formar un bloc unit davant les propostes d'altres equips més potents, els quals en aquest estiu passat varen intentar dur-se'n els nostres millors esportistes, tant campaners com porrerencs; de moment no han pogut perquè s'han trobat amb un equip que pot donar als atletes el mateix que ells.

-Quins clubs són els que s'han integrat dins el Club Atlètic Migjorn?

-Escola Nova de Porreres, Atletisme Campos i el que quedava dels clubs de Montuiri i Sant Joan. És possible que dins breu temps s'incorporin alguns atletes de Llucmajor.

-Quants d'atletes teniu federats?

-Un veterà, quatre juniors, dotze cadets i catorze infantils.

-Quants d'ells són campaners?

-Dos juniors, set cadets i set infantils.

-Quines modalitats practica?

-Nosaltres al que ens dedicam més és a carreres de tot tipus, cross, asfalt i totes les de pistes, fins i tot, tanques i marxa atlètica.

-Teniu gent de totes les categories?

-No, en aquests moments no tenim atletes de categoria Absoluta o Senior perquè per aquí no n'hi ha, però estam oberts a tothom i crec que ben prest s'incorporarà gent d'aquesta categoria, fins i tot és possible que sigui un atleta de renom. Quant a les altres categories sí que hi tenim atletes a totes a partir de benjamins.

-Amb quines instal·lacions comptau pels entrenaments? Només amb les de Campos?

-Feim un entrenament en equip una vegada cada setmana alternant Campos i Porreres, i efectivament, quan a instal·lacions només tenim les de Campos perquè no n'hi ha d'altres en tota la Comarca, i n'estam molt orgullosos; ara bé, quan entrenam a Porreres no tenim instal·lacions, però amb bona voluntat tot s'arregla.

-Quin és el nivell dels nostres atletes? Estan en condicions de competir amb els dels grans clubs de la zona de Palma?

-Més o manco sí, no feim el ridícul a les categories on tenim atletes, però sí en tenim un d'equip, que sense exagerar gens, és el millor de Balears, em refereixo a l'equip Cadet femení que l'any

passat guanyà el Campionat de Balcars de Cross individual (Cati Bauzà) i per equips, a més Isabel Duran va quedar subcampiona i dins la pista aquesta mateixa atleta quedava campiona a 2.000 MLl. i Fàtima Barceló a més de guanyar el Campionat de 300 mts. i el de 300 MLl. fixava un nou rècord de Balears en aquesta distància.

-Com es troba el planter del club? Hi ha joves figures? Qui ens podries anomenar?

-Dins aquest esport i al ni-

vell que nosaltres practicam, consider que es té de planter fins a la categoria Infantils i sí, és clar que hi ha joves figures, amb els nins Toni Sánchez i Jaume Baron, i amb nines Francisca Obrador, una marxadora meravellosa, com Magdalena Garcia Margalida Vidal i Catalina Capellà, aquestes dues darreres de Porreres, i més joves nets l'equip aleví que el formen: Mª Antònia Rigo, Antònia Obrador, Joana Moll i el darrer descobriment i revelació de la temporada: Mª Pilar Mas.

-Com veus el futur del

Club Atlètic Migjorn i de l'atletisme en general dins el nostre poble?

-Bé, el Club Atletisme Migjorn, avui per avui, és un nou nat en qui els seus pares han posat tota la il·lusió del món per donar-li un futur tan bo com sigui possible. Hem tengut bona acollida en els nostres pobles ja que hem fet més de cinquanta socis, cosa que no ens esperàvem. Ara bé, no ens vendria gens malament trobar algun sponsor que ens ajudàs. A nivell d'altra gent, estam molt contents perquè ens hem adonat que

despertam enveges i això per a nosaltres és bon senyal. Quant a l'atletisme campner, tot depèn dels col·legis, nosaltres assumim la responsabilitat de preparar els alumnes per als Jocs Escolars, intentant treure després les bones aptituds que sempre hi ha. Ara bé, nosaltres no podem anar a cercar-los al col·legi, fa falta un poquet de propaganda per animar els al·lots, el mal és que després en aquest esport nostre si no fas el gol tu, no guanyes; si no corres més que els altres, no arribes al primer lloc i això és molt difícil.

En una societat moderna l'èxit és el resultat de l'esforç, de la cultura i de la cooperació d'uns individus que la formen. Això també és vàlid per l'aeromodelisme.

Els darrers anys els joves aficionats a l'aeromodelisme han patit les conseqüències de la política que contra ells s'ha seguit: traves administratives, manca de suport i continu bombardeig de dogmes falsos. Si fessin un Ranking de perjudicats, l'aeromodelisme tendria un dels llocs d'honor.

Això és degut a que la majoria de persones, o no saben ben bé què és l'aeromodelisme o el desconeixen per complet. I és que tampoc no és senzill definir-lo en poques paraules: «És l'estudi, projecte, construcció i vol de models reduïts d'aerodinos».

(Un aerodino és qualsevol objecte, més pesat que l'aire, capaç d'aguantar-se en ell, mitjançant forces aerodinàmiques).

Si ho traduïm a un llenguatge més planer: és la culminació de moltes hores d'estudi i de feina, és la satisfacció que suposa veure volar el model que amb cura i paciència hem construït, són aquestes experiències, les que surten de dins, les més difícils d'explicar.

L'aeromodelisme és practicat per milers d'entusiastes, així i tot és molt des-

ULCA(UltralleugersCampos)

FOTO VIDAL

conegut, la qual cosa ens sap greu, ja que és una activitat força atractiva i, en qualsevol cas, un esport fascinant. Això no és tot, però. És, a més, una ciència amb la qual l'aeromodelista haurà de tenir uns coneixements bàsics de matemàtica, de física, de dibuix, d'aerodinàmica... que s'aprofitaran en la fase de projecció i construcció.

Un escriptor francès (R. Jassien) diu d'aquesta afició que desenrotlla la paciència, l'habilitat, el geni inventiu, el gust pel treball i per la construcció i l'esperit esportiu i d'emulació.

L'aeromodelisme té diferents components: és ciència, és física, és convivència, és treball manual, és constància i és esport, és més que un joc, té un alt valor educatiu general i específic en relació a l'aeronàutica.

Qualsevol pot iniciar-se en l'aeromodelisme, ja sia amb un model comprat fet o bé construint-lo ell mateix, però un vertader aeromodelista és aquell que projecta, construeix i fa volar els models propis.

Si més no, l'aeromodelisme pot ser un hobby que ens serveix per passar unes hores a l'aire lliure, lluny de les malsanes atmòsferes de la ciutat.

F. Miró

El ciclisme a Campos (anys 1954-59)

Aquest reportatge voldria ser un petit homenatge -amb 30 anys de retràs- a aquells tres joves. En altres números de RESSÒ seguirem parlant dels altres corredors campaners, tant d'èpoques més antigues com de més posteriors. Per tant, que ningú se senti oblidat perquè no parlem d'ell en aquesta edició.

Molts ja haureu reconegut a les fotografies en Sebastià Serra «Banyat», en Joan Vicens «Sifoner» i en Joan Mercadal «Barret». Per confeccionar aquest article vaig tenir l'ajuda d'en Sebastià «Banyat» que em va contar tot això que podeu llegir.

RESSÒ: com te vares iniciar en el ciclisme?

SEBASTIÀ: l'any 1954, amb 17 anys, i sense pensar-m'ho gaire vaig inscriure-me en una prova que havia organitzat el «Frente de Juventudes». Vaig córrer amb una bicicleta de 1.500 pessetes que havia comprat a Ca's Ferrerico. El recorregut era de 180 quilòmetres (Ciutat-Algaida-Montuiri-Felanitx-Campos-Llucmajor-Ciutat) i quan vaig passar per Campos em vaig haver de retirar. Ni tan sols m'havia entrenat... Però participar en aquella carrera em va fer agafar ànims i poc temps després en Joan Vicens, en Joan Mercadal i jo ens vàrem treure la llicència.

RESSÒ: quines ajudes vareu rebre?

SEBASTIÀ: aviat es varen formar tres penyes: el Bar Turisme que patrocinava en Joan «Sifoner», el Cafè de Ca's Sant que tenia en Joan Mercadal i jo que corria per a la penya del Cafè de Ca'n Loco. I l'ajuda depenia del nombre de socis de cada penya. Però sempre en teníem prou per comprar-nos material i pagar-nos els desplaçaments. I, sobretot, rebíem una valuosíssima ajuda moral durant les competicions. Els nostres seguidors es solien desplaçar en bicicleta als pobles on havíem de córrer...

Els darrers anys, a més de les penyes, vàrem córrer per Peugeot-Minaco i per Agama. Ens donaven 6.000 pessetes

Si hi ha un esport de competició que ha tengut èpoques de gran vitalitat a Campos, aquest ha estat el ciclisme. Els aficionats a aquest esport que ja han botat els cinquanta anys deuen tenir encara ben gravades a la memòria les proeses que varen protagonitzar tres corredors campaners entre l'any 1954 i el 1959 i que ompliren de satisfaccions els centenars de seguidors que es varen guanyar al nostre poble.

de Ca'n Loco i tots dos passam al Cafè Ciclista (Ca'n Nina). I aquests foren els millors anys, tant individualment com formant parella amb en Joan.

RESSÒ: Quins varen ser els premis més importants que vares aconseguir?

SEBASTIÀ: L'any 1957

Any 1956. En Sebastià ha guanyat la carrera de Sant Isidre, a Porreres. L'enrevolten n'Antoni Karmany, n'Andreu Montserrat «Tui», en Tomeu «Loco», en Llorenç «Xeremier», en Damià «Capità», en Jaume «Loco» i son pare, en Tomàs Serra

cada any a cada un.

RESSÒ: com eren els entrenaments?

SEBASTIÀ: els primers dos anys entrenàvem en acabar la feina, i feiem de 30 a 40 kms. cada dia. Els dos darrers anys, 100. A més, els mesos d'hivern dedicàvem 1 hora diària a exercicis gimnàstics a ca nostra, i els dissabtes i els diumenges anàvem amb les bicicletes fins la carretera que puja a Sant Salvador, i feiem la pujada i davallada del puig a peu.

RESSÒ: en quines categories vareu córrer?

SEBASTIÀ: primer érem aficionats de 3ª, després de 2ª i finalment aficionats de 1ª especial i amb això vol dir que podíem córrer amb professionals. En aquells anys a tot l'Estat només hi havia tres equips professionals, tots a la

Península: el Ferrys, el Ca-caolat i el Kas.

RESSÒ: a quantes carreteres participaveu?

SEBASTIÀ: per promedi a unes 2 o 3 cada setmana, entre carretera i pista. A l'època de festes de poble, fins a 4 vegades per setmana. Els premis solien ser de 700 ptes. pel primer classificat. L'ambient a Campos era fabulós. Hi va arribar a haver una rivalitat molt forta entre les tres penyes. Fins i tot record que com conseqüència d'aquesta rivalitat parents ben pròxims -en concret germans- es varen enemistar. Sortosament aquestes picabaralles no duraven gaire mesos.

L'any 57 hi va haver uns canvis a les penyes: en Joan «Sifoner» deixa el Bar Turisme i passa a la meua. Poc temps més tard tanca el Cafè

vaig guanyar el Campionat de les Balears. El 58 vaig guanyar una etapa del Cinturó de Catalunya. El mateix any vaig fer segon al Campionat d'Espanya (darrera moto), després de n'Antoni Carreres. Amb en Joan «Sifoner» vàrem fer primers a la «Pareja Reina» de l'any 59, a Algemés (València). Hi participaven corredors de tot l'Estat i la prova era una americana de 3 hores. A Campos vàrem guanyar, en Joan i jo, tres anys seguits (56, 57 i 58) la «Pareja Reina» competint amb professionals (Antoni Timoner, Pere Mascaró, Damià Fons, Antoni Karmany, etc.).

De fet, però, record com les més sonades les proves que organitzaven les penyes. En feien una cada any, i era a aquestes carreres on es demostrava la rivalitat de que

Els nostres tres corredors, l'any 1955.

et parlava. L'any 1956, els resultats foren aquests: a la carrera organitzada per Ca's Sant el guanyador va ser en Joan Vicens. A la de Ca'n Loco, la classificació va ser: 1er) Tortella, 2^{on}) Alomar, 3^{on}) jo. I a la del Bar Turisme jo vaig fer primer al 1er sector i al Premi de la muntanya i a la contrarellotge Campos - Lluçmajor - Campos vaig quedar segon darrera en Jaume Alomar.

RESSÒ: Quines diferències més importants veus entre el ciclisme d'abans i el d'ara?

SEBASTIÀ: Sobretot la poca preparació tècnica que teníem. No hi havia directors tècnics i «en travallar alçàvem els peus». Crec segur que avui en dia amb la mateixa energia que gastàvem hauríem donat molt més bons rendiments.

A aquesta altra foto hi podreu reconèixer a en Miquel «Punta», en Mateu «Pou», en Miquel «Punta» (cosí de l'altre Miquel), en Biel «Gasparet», en Jaume «Sabater», en Gori Ollers, en Jaume «Noreta», en Tomeu «Barbissa», en Joan «Trompa», en Jaume «Punta», en Toni «Serraller» i en Miquel Verd.

RESSÒ: Vares participar a proves de carretera, darrera moto (en carretera i en pista) i en pista. A quines competicions et senties més a gust?

SEBASTIÀ: en pista funcionàvem molt bé, sobretot a les americanes. Eren proves a 300 voltes o a 3 hores. En solíem fer 1 o 2 cada mes. Les proves de pista, a Es Tirador de Ciutat i a Campos, solien ésser nocturnes. Començaven el mes d'Abril i en feien fins la Fira. Record molt especialment que en Joan Vicens i jo vàrem participar a un Match entre Catalunya i les Balears. Era una prova per parelles, set de cada lloc, i per a professionals. Quatre dies abans de la prova ens varen avisar que havíem de substituir una parella mallorquina que no podia participar. Idò bé, en Joan i jo vàrem fer segons. El Match era a quatre proves: persecució, puntuació, velocitat i americana. A l'equip de Catalunya hi

havia figures com en Gabriel Saura (l'actual director tècnic de l'equip espanyol), en Bohyer, n'Ametller, en Marges, etc. I per les Balears participaven professionals com en Martí, en Poblet, n'Antoni Timoner i en Pere Mascaró. Repetesc que aquest segon lloc va ser una de les satisfaccions més grans del nostre històric.

L'any 1959 vaig abandonar el ciclisme.

RESSÒ: Crec que aquests records que hem tret a llum hauran agradat, tant als qui els varen viure directament, com als qui només n'han sentit parlar. Aquesta entrevista també va dirigida als joves d'ara perquè vegin com aquests «joves» de fa 30 anys varen saber omplir cinc o sis anys de la seva joventut amb uns ideals esportius que mereixen tots els nostres respectes.

Joan Adrover i Mascaró

Gremi Boneters, s/n - Tel. 75 01 00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 - PALMA DE MALLORCA

TRANSPORTS MESQUIDA

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65 01 47
07630 - CAMPOS

Tejar CA'N BENITO

Miguel Torres Bordoy

Ctra. Palmer, s/n

CAMPOS

Tel. 65 09 06

ESCACS

Han acabat els dos torneigs d'escacs celebrats durant el mes de gener a la nostra vila.

El primer d'ells fou el 2n. Torneig d'Escacs per a Joves Nadal 88, organitzat pel Club Foment de l'Escacs de Campos. Aquest torneig comptà amb menys participació que el de l'any passat, cosa que es veié compensada per la major qualitat de joc exhibit pels al·lots campaners, amb algunes partides molt interessants.

Els guanyadors d'aquest torneig a la categoria de majors de dotze anys foren:

1. Francesc Arcas (5'5 punts de 6 possibles)
2. Damià Andreu Verger (5 punts)
3. Antoni Burguera (4 punts)

I en la categoria de menors de dotze anys:

1. Miquel Mulet (3'5 punts)
2. Antoni Fluxà (3'5 punts)
3. Mateu Rigo (2'5 punts).

Aquest torneig ja ha donat els seus fruits, ja que gràcies a ell el club ha aconseguit fitxar tres nous jugadors per a la propera temporada: En Francesc D. Vicens, En Francesc Mas i En Joan Escalas i queden per confirmar altres dos fitxatges que desvetllarem en arribar el moment.

Per altra part, també es jugà el 2n. Torneig Obert d'Escacs de Sa Canova, que s'ha convertit, com ja vàrem dir, en el més important de Mallorca. Comptà amb 77 participants, dels

quals, només 73 finalitzaren les vuit rondes.

Els primers classificats foren:

1. Pere Barceló 7'5 punts (Trópico)
2. Tomàs Serra 6'5 punts (Inca)
3. Pere Pons 6 punts (Palma-Canon)
4. Paul Laurent 6 punts (Trópico)
5. Joan Gayà 6 punts (Felanitx)
6. Joan R. Galiana ... 6 punts (Polerio)
7. Joan Planas 6 punts (Polerio)
8. Salvador Estelrich 6 punts (Porreres)

A continuació donam la puntuació i el lloc que han ocupat a la classificació els vuit campaners participants:

15. Miquel Ollers 5 punts
27. Francesc Pomar 4'5 punts
50. Pere Ramis 3'5 punts
61. Jaume Lladó 3 punts
63. Antoni Ballester 2'5 punts
64. Joan J. Molina 2'5 punts
69. Gabriel Mestre ... 2 punts
70. Julià Mascaró 2 punts

Des de RESSÒ volem donar l'enhorabona als promotors del Torneig per l'èxit aconseguit, tant de participació com d'organització, i els animam a continuar avançant per aquest camí i aconseguir la categoria de Torneig Internacional pel Tercer Torneig Obert de Sa Canova.

Jaume Lladó.

FOTO VIDAL

FOTO VIDAL

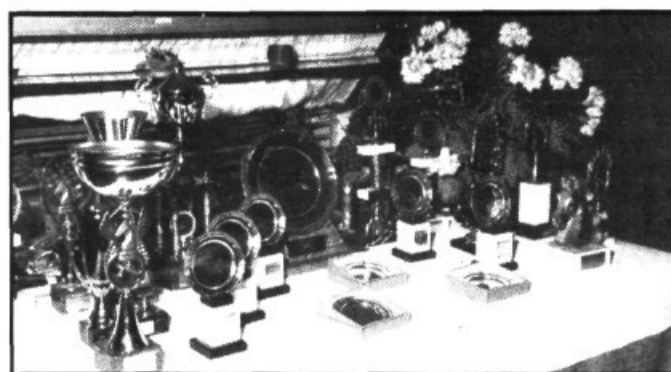

FOTO VIDAL

Problema

A la posició de la figura juguen les blanques i guanyen amb tres moviments.

(Solució: veure el número 8 de RESSÒ)

Julià Mascaró.

**Cafè
TURISME**

Si jo fos com un colom blanc

No em pensava quedar tant de temps mirant aquell colom que nosaltres, fa un any vàrem pintar al mig del pati. Ahir a l'escola ens explicaren un munt de coses sobre el dia de la No-violència i la Pau. A més vàrem intercanviar dibuixos amb l'altre col·legi del poble.

Segons el mestre, fer aquest dia 30 de gener és un missatge impulsor de l'educació pacificadora, un missatge que permet la seva lliure aplicació dins cada escola.

Tota aquella explicació em va fer pensar que aquest dia devia ésser molt important. Perquè no totes les festes que se fan ens les expliquen?

De camí cap a casa em venia la imatge d'aquell colom que havíem fet tots els companys. Pensava quin significat podia tenir realment. I llavors arran del foc i mirant la flamarada em vengueren tota una sèrie de coses que avui ni m'haguessin passat pel cap. Vaig intentar demanar-me el que entenia realment jo per pau. De seguida em va venir: no fer guerra, però n'he sentit parlar tant d'ella que hi ha moltes altres coses més que no són guerra i poden explicar la pau. Estava com obsessionada amb tot aquest tema. Em sentia cansada i embullada, em vaig anar a dormir. Vaig tornar a veure aquell colom, volava cap a la mar, lliure, clar, decidit... allò era pau, pau de veritat. Després la idea que jo fes pau enrevoltava el meu

pensament en diferents vegades.

He de fer un esforç, almanco per un dia. Vull intentar volar, volar com el colom, cap a una mar plena de coses bones.

S'ha acabat fer enfadar la mare o el pare, no fer els deures, riure dels que estan més malament que jo, barallar-me per ximpleries, no deixar de banda l'orgull i els doblers.

Se trata de començar a fer pau des del meu món i així poc a poc arribar al de la gent gran.

L'endemà dematí em vaig aixecar amb aquella idea. Avui, vaig dir, he de fer el que he somniat. La veritat és que em va resultar molt difícil, estava tant avesada a anar pel meu compte que girar-lo em va desbaratar. El vespre no em trobava gens satisfeta, havia estat un esforç massa gros per a mi. El primer que vaig dir va ésser: sort que només és un pic a l'any aquesta diada! Però aquest petit esforç meu havia estat vist per les persones que m'estimen, el pare i la mare estaren més contents i les amigues em varen deixar els seus jocs i les seves pepes, cosa que abans no feien. Així que somiar ésser un colom blanc dins la meua vida va resultar més del que jo hagués pogut pensar.

Mª Antònia Gost Ballester
Col·legi Joan Veny
Sisè E.G.B.

Demografia (gener 1989)

NAIXEMENTS:

María de la Cruz Vadell García, filla de Joan Vadell Mut i de Rosa García Fernández, va néixer dia dos a les tres de la matinada.

Catalina Servera i Sánchez, filla d'Antoni Servera Nadal i d'Antònia Sánchez Bauçà, va néixer dia quatre a les nou-quinze del matí.

Angel Cruzado i Sánchez, fill de José Cruzado Arrabal i de Manuela Sánchez Cruz, va néixer dia set a les onze del matí.

Juan Garcías i Forteza, fill de Tomàs Garcías Ferragut i de Maria Forteza Picó, va néixer dia vint-i-set a les deu del capvespre.

MATRIMONIS:

Miguel Jesús Lerma Medina amb María del Carmen Adrover Barceló (7 Gener 1989), Església de Sant Julià.

Francisco Manresa Julià amb Joana Maria Monserrat Ferrer (14 gener 1989), Església de Sant Julià.

Miquel Forteza Rosselló amb Catalina Maria Seguí Crespi, (14 gener 1989), Església de Sant Julià.

DEFUNCIONS:

Antoni Nicolau Vidal, «Fuster Majora», fill de Lluç i de Joana, 84 anys, va morir dia 2 de gener, C/ Fra J. Ballester, 2.

Guillem Adrover Maimó, fill de Jaume i de Catalina «D'es Campament», 66 anys, va morir dia 4 de Gener, C/ Es Colomer, 14.

Joana Canet Ginard, viuda de «Perot», filla de Miquel i de Joana, 85 anys, va morir dia 13 de gener C/ Nort, 16.

Aina Català Mercadal, filla de Pere i de Joana (92 anys), va morir dia 14 de Gener, C/ Merluza, 14 (Sa Ràpita).

Jaume Vidal Ballester, fill de Jaume i de Francisca, 89 anys, va morir dia 16 de gener, C/ Rigo, 37.

Gabriela Ballester Vives, viuda de «Roser», filla de Nadal i de Maria, 77 anys, va morir dia 18 de gener, C/ Unió, 21.

Concurs

Una vegada més vos proposam respondre a dues preguntes molt fàcils:

- 1.- Pots dir-nos l'origen del topònim «Es Trenc»?
- 2.- Explica el sentit de la dita «qui no vol pols que no vagi a s'era»

Vos recordam les bases per concursar:

- a.- Heu d'enviar les respostes a RESSÒ, apartat de correus núm. 40 de Campos, abans de dia 31 de març.
- b.- Hi podeu participar si teniu entre 9 i 13 anys.
- c.- Juntament amb les respostes heu d'enviar el vostre nom complet, la data de naixement, centre escolar i adreça.
- d.- Els premis que sortejam entre els encertants són: 5 subscripcions a RESSÒ durant un any. 5 premis de 1.000 pessetes en llibres.

I qui no se'n duu premi és perquè no vol, ja que fins ara no hem rebut mai, més de deu respostes al nostre concurs. Ja ho heu sentit, idè!

El nostre terme, segons els ocells

Amb aquesta imatge de Sant Blai i els seus voltants començam a publicar una col·lecció de fotografies aèries amb la intenció de, a poc a poc, anar completant el nostre terme.

Creim que és un motiu més per no perdre's cap número

(Foto Vidal)